

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2207203774
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2207203774.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza, Jána Hollého 10, 917 66 Trnava, IČO: 00 419 702, zastúpeného splnomocnenkyňou: MAPLE & FISH s.r.o., Žižkova 22B, 811 02 Bratislava-mestská časť Staré Mesto, IČO: 36718432, proti žalovaným: 1/ Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, 2/ SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Martinská 49, 821 05 Bratislava-mestská časť Ružinov, IČO: 36022047, Odštepny závod: SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Povodie Dunaja, odštepny závod, Karloveská 2, 842 17 Bratislava-mestská časť Karlova ves, 3/ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JAKUBČO, spol. s r. o., Horné Záhrady 2, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 50 570 897, o vydanie nehnuteľných vecí, o odvolaniach žalobcu a žalovaného 3/ proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 5. augusta 2020 č. k. 5C/105/2007-1503, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vyhovujúcej žalobe voči žalovanému 3/ (II. výrok) m e n í takto:

Žalovaný 3/ je povinný vydať žalobcovi do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku nehnuteľnosti v katastrálnom území A. B., okres Dunajská Streda, obec A. B.:

- pozemok parcelné číslo 2704/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 2093 m², vytvorený z pozemku parcela KN-E číslo 2703/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 962 m², a z pozemku parcela KN-E číslo 2704/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1202 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie A. B., geometrickým plánom č. 1707/18, vyhotoveným dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeným dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeným Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., ktorý geometrický plán je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku,

- pozemok parcelné číslo 2704/4, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 674 m², vytvorený z pozemku parcela KN-C číslo 2708/6, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 35 m², z pozemku parcela KN-C číslo 2704/5, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 283 m², a z pozemku parcela KN-C číslo 2704/4, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 360 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie A. B., geometrickým plánom č. 1707/18, vyhotoveným dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeným dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeným Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., ktorý geometrický plán je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ (IV. výrok) m e n í takto:

Žalobca má proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania (prvostupňového a odvolacieho sp. zn. 10Co/33/2019) v rozsahu 47,88%.

III. Žalobca má proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania (sp. zn. 10Co/81/2021) v plnom rozsahu.

IV. Žalobca má proti žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania (prvostupňového, i odvolacích konaní sp. zn. 10Co/33/2019 a sp. zn. 10Co/81/2021) v rozsahu 99,72%.

o d ô v o d n e n i e :

34

1. Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom súd prvej inštancie

I. žalovanému 2/ uložil povinnosť vydať žalobcovi nehnuteľnosti:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 1154/3, druh pozemku záhrada o výmere 562 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/13, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 4138 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/14, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 2141 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/15, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 164 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/16, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 542 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2755/12, druh pozemku ostatné plochy o výmere 53 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 1154/2, druh pozemku orná pôda o výmere 3 634 m² vytvorená geometrickým plánom č. 1301/13 pre katastrálne územie A. B., vyhotoveným dňa 12.07.2013 C. D. E., autorizačne overeným dňa 12.07.2013 F. H. D., úradne overeným Správou katastra Dunajská Streda dňa 09.08.2013 pod č. 1313/13, novovytvorená parcela vytvorená z parcely registra "E" číslo 1154/3, druh pozemku orná pôda o výmere 4023 m² katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/11, druh pozemku zastavané plocha a nádvoria o výmere 644 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/150, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 34 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.01.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.01.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 09.02.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B. a ďalej

II. žalovanému 3/ uložil povinnosť vydať žalobcovi nehnuteľnosti:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2093 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 674 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.01.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.01.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 09.02.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku;

III. priznal žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému 1/, 97,90 %;

IV. priznal žalobcovi náhradu trov konania v pomernej časti voči žalovanému 2/ 28,50%;

V. priznal žalobcovi náhradu trov konania v pomernej časti voči žalovanému 3/ 99,72 %;

VI. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods.1 a 2, § 3 ods.1 až 3, § 4 ods.1, § 5 ods.1 až 3, § 6 zákona č.161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam /ďalej aj len „reštitučný zákon“/; § 3 ods. 2, § 6 ods. 1 zákona č. 142/1947 Sb. o revízii prvej pozemkovej reformy; § 7 vládneho nariadenia č. 194/1947 Sb. o súpise pozemkového majetku pre revíziu prvej pozemkovej reformy a o jej vyznačení

vo verejných knihách; § 132 ods. 1, § 151 ods.1, § 391 ods. 3 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov) a poukazom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu SR i ČR (viď v texte tohto bodu) a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2.9.2010 sp. zn. 3MCdo 6/2010.

Vecne dôvodil, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 21.3.2007 domáhal, aby súd uložil žalovanému 1/ vydať žalobcovi nehnuteľnosti a navrátiť jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vedeným v pozemkovo knižnej vložke číslo 63 katastrálne územie A. B., parcela č. 2130 (správne 2630) druh pozemku pasienok o výmere 0,1043 ha, parcela č. 2702 druh pozemku záhrady, o výmere 1,6893 ha, parcela č. 2703, druh pozemku dom s dvorom, o výmere 0,6837 ha, parcela č. 2704, druh pozemku záhrady, o výmere 0,1583 ha, parcela číslo 2757, druh pozemku roľa, o výmere 0,3100 ha, parcela číslo 2758, druh pozemku pasienok, o výmere 853 09 (správne 8,5309) ha, parcela č. 1154/3, druh pozemku roľa, o výmere 2,343 (správne 2,1343) ha, ktoré sú vedené Katastrálnym úradom v Trnave, Správa katastra Dunajská Streda, v obci A. B., v katastrálnom území A. B., v katastri nehnuteľností v registri „C“ na katastrálnej mape, ako parcela číslo 2129/1, druh pozemku orná pôda, časť výmery, parc. č. 2702/1, druh pozemku orná pôda, časť výmery, parcela číslo 2702/2 druh pozemku ostatné plochy, parcela číslo 2703, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, (časť výmer), parcela číslo 2704, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria (časť výmer), parcela číslo 2708/2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 547 m², parcela č. 2729/2, druh pozemku ostatné plochy, (časť výmer), parcela č. 2755/3, druh pozemku ostatné plochy, (časť výmery), parcela č. 2708/3, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, (časť výmery), parcela č. 2758/3, druh pozemku ostatné plochy, o výmere 324 m², parcela č. 2758/2, druh pozemku ostatné plochy o výmere 16.093 m², parcela č. 1154/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, (časť výmery), parcela č. 1154/2, druh pozemku orná pôda o výmere 4.196 (správne 4.996) m², parcela číslo 1154/3, druh pozemku záhrady o výmere 562 m² a parcela č. 1157/2, druh pozemku ostatné plochy, (časť výmery), spolu s dokumentáciou, ktorá k nim prislúcha, a to na základe ustanovení zákona číslo 161/2005 Z.z.

Žalobca v priebehu konania, po doplnení dokazovania zameraním nehnuteľnosti špecifikoval petit žaloby naposledy podaním zo dňa 23.2.2018 na základe geometrického plánu číslo G1-142/2018, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, odbor katastra dňa 9.2.2018 pre katastrálne územie A. B., o pripustení zmeny petitu žaloby súd rozhodol uznesením dňa 1.3.2018 (pod č.k. 5C/105/2007-1043) v spojitosti s opravným uznesením dňa 23.3.2018 (pod č.k. 5C/105/2007-1054), tak, že žiadal uložiť povinnosť vydať a navrátiť vlastníctvo k nehnuteľnostiam:

„Žalovaný 1/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/5, druh pozemku orná pôda o výmere 1.248 m², na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie A. B.; a ďalej
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/1, druh pozemku orná pôda o výmere 8.000 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2703/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 989 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2703/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 372 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2703/6, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 113 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., a ďalej

Žalovaný 2/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 1154/3, druh pozemku záhrada o výmere 562 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/13, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 4.138 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/14, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 2.141 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/15, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 164 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/16, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 542 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2755/12, druh pozemku ostatné plochy o výmere 53 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 1154/2, druh pozemku orná pôda o výmere 3.634 m² vytvorená geometrickým plánom č. 1301/13 pre katastrálne územie A. B., vyhotoveným dňa 12.7.2013 C. D. E., autorizačne overeným dňa 12.7.2013 F. H. D., úradne overeným Správou katastra Dunajská Streda dňa 9.8.2013 pod č. 1313/13, novovytvorená parcela vytvorená z parcely registra "E" číslo 1154/3, druh pozemku orná pôda o výmere 4.023 m² katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.668 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/151, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 366 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/11, druh pozemku zastavané plocha a nádvoria o výmere 644 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/5, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 424 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/6, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 587 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/7, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 154 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/150, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 34 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B. a ďalej

Žalovaný 3/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/7, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 4 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.093 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 674 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., všetko do troch (3) dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalobca v priebehu konania navrhol pribrať do konania ďalších účastníkov na strane žalovaných, keď zistil, že v septembri 2012 bolo Správou katastra Dunajská Streda v katastrálnom území A. B. vydané rozhodnutie o schválení registra obnovennej evidencie pozemkov spracovaného podľa zákona číslo 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, ktorý následne bol zapísaný do katastra nehnuteľností, v dôsledku čoho bolo možné jednoznačne určiť súčasného, v katastri nehnuteľností evidovaného vlastníka pozemku, respektíve jeho správcu a tým aj prípadnú povinnú osobu v zmysle § 4 ods. 1 reštitučného zákona, ako v prípade parc. č. 1154/3, register "C", záhrady o výmere 562 m², parcely registra „E“ č. 1154/3 ornej pôdy o výmere 4.023 m², parcely registra „E“ č. 2757 ornej pôdy o výmere 320 m² a parcely registra „E“ č. 2758 trvalý porast o výmere 16.558 m², vedená na LV č. XXXX katastrálne územie A. B.. Uznesením z 2.9.2013 (správne z 20.9.2013 pod č. k. 5C/105/2007-539) súd rozhodol o pripustení žalovaného 2/ do konania. Následne žalobca návrhom zo dňa 29.3.2017 žiadal pripustenie vstupu ďalšieho účastníka na strane žalovaného: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO 36 038351, so sídlom námestie SNP 8, Banská Bystrica, z dôvodov ako vyššie uvedených, zmeny evidencie pozemkov, kde ostalo zachované vlastnícke právo v prospech Slovenskej republiky, ale správcami týchto pozemkov v rozhodnom čase už boli žalovaní 1/ a 2/ a nový subjekt, správca, ktorého navrhol pribrať do konania. O pribratí žalovaného 3/ do konania rozhodol súd uznesením zo dňa 15.8.2017 (pod č. k. 5C/105/2007-674, po prečíslovaní č.l. 774). Rozsudkom (prvým súdu prvej inštancie) zo dňa 22.05.2018 (pod č.k. 5C/105/2007-1121) bolo rozhodnuté súdom prvej inštancie v predmetnej veci takto:

„I. Žalovaný 1/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/5, druh pozemku orná pôda o výmere 1.248 m², na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/1, druh pozemku orná pôda o výmere 8.000 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2703/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 989 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2703/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 372 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., a ďalej

II. Žalovaný 2/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 1154/3, druh pozemku záhrada o výmere 562 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/13, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 4.138 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/14, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 2.141 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/15, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 164 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2758/16, druh pozemku zastavené plochy a nádvoria o výmere 542 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.;
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2755/12, druh pozemku ostatné plochy o výmere 53 m², na liste vlastníctva XXXX pre katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 1154/2, druh pozemku orná pôda o výmere 3.634 m² vytvorená geometrickým plánom č. 1301/13 pre katastrálne územie A. B., vyhotoveným dňa 12.7.2013 C. D. E., autorizačne overeným dňa 12.7.2013 F. H. D., úradne overeným Správou katastra Dunajská Streda dňa 9.8.2013 pod č. 1313/13, novovytvorená parcela vytvorená z parcely registra "E" číslo 1154/3, druh pozemku orná pôda o výmere 4.023 m² katastrálne územie A. B.; a ďalej

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/11, druh pozemku zastavané plocha a nádvoria o výmere 644 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/150, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 34 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B. a ďalej

III. Žalovaný 3/ je povinný vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nasledovným nehnuteľnostiam:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.093 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 674 m²,

parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.2018 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B., a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IV. V časti uplatneného nároku na vydanie nehnuteľností:

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2703/6, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 113 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2702/2, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.668 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/151, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 366 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/5, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 424 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/6, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 587 m²,
- parcela registra "C" s parcelným číslom 2729/7, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 154 m²,

- parcela registra "C" s parcelným číslom 2704/7, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 4 m², parcely vytvorené na základe geometrických plánov C. D. E., sa žaloba zamieta.

V. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému 1/, v pomere 3/5, čo do uplatneného nároku na vydanie nehnuteľností;

VI. Súd priznáva náhradu pomernej časti trov konania voči žalovanému 2/ v pomere 1/3, čo do uplatneného nároku ako povinnej osoby na vydanie nehnuteľností;

VII. Súd priznáva žalobcovi náhradu trov pomernej časti trov konania voči žalovanému 3/ v pomere 1/3, čo do uplatneného nároku, ako povinnej osoby na vydanie nehnuteľností;

VIII. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.“

Proti tomuto v poradí prvému rozsudku súdu prvej inštancie podali včas odvolania žalobca i žalovaní 1/ až 3/, žalobca voči jeho výrokom V., VI. a VII., žalovaný 1/ iba v časti náhrady trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 1/ (V. výrok), žalovaný 2/ v časti o jeho povinnosti vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným vo II. výroku rozsudku a v časti o náhrade trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ (II. a VI. výrok rozsudku), žalovaný 3/ v časti o jeho povinnosti vydať a navrátiť žalobcovi vlastnícke právo k nehnuteľnostiam uvedeným v III. výroku rozsudku a v časti o náhrade trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 3/ (III. a VII. výrok rozsudku).

Uznesením Krajského súdu v Trnave z 24.2.2020 č. k. 10Co/33/2019-1396 odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti veci samej vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ a v časti trov prvoinštančného konania /výroky II., III., V. až VIII./ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v predmetnom spore, ktorú namietal v odvolaní žalovaný 3/, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že je daná. Uložil súdu prvej inštancie, aby na základe vyhodnotenia splnenia procesnej povinnosti strán konania, podľa § 150 a § 151 CSP, posúdil spornosť skutkových tvrdení strán, s vyvedením dôsledkov nesplnenia procesnej povinnosti (CSP upravuje civilný proces v materiálnom poňatí, teda v zmysle zásady spravodlivej a účinnej ochrany práv podľa čl. 2 CSP), svoj postup odôvodní v uvedenom smere. Pri vykonávaní dokazovania (bude) okrem prejednávanej zásady a zásady kontradiktórnosti konania, aplikovať i zásadu predvídateľnosti postupu súdu. Pri písomnom vyhotovení rozhodnutia dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil a vysporiadať sa aj so špecifickými námietkami strán konania. Právny záver zdôvodniť zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty.

Súd prvej inštancie následne na základe vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav: Pôvodne žalobca Rímskokatolícka cirkev, Bratislavsko - Trnavská arcidiecéza, neskôr právny nástupca Rímskokatolícka cirkev, Trnavská arcidiecéza, svoju žalobu odôvodnil tým, že je právnickou osobou zriadenou podľa zákona číslo 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností. Právny predchodca žalobcu cirkevná právnická osoba Bratislavská kapitula, bola výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 katastrálne územia A. B.. Táto cirkevná právnická osoba bola vytvorená na základe rozhodnutia biskupa, alebo na významných miestach, ktorých centrom bol kostol. Kapitula mala zbor kanonikov (kolégium), ktorí boli najbližšími spolupracovníkmi biskupa v cirkevnej správe jemu zverenej diecézy, pričom bývalo zvykom, že z členov kapituly bol vyvolený nový biskup. Podľa článku I odsek 2 Oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky číslo 326/2001 Z.z.. základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou, zmluvné strany vzájomne uznávajú právnu subjektivitu druhej strany, ako aj všetkých právnických osôb a fyzických osôb, ktoré ju majú podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, alebo podľa kánonického práva. Žalobca má plné právo uplatňovať reštitučné nároky po zaniknutých alebo zrušených cirkevných organizáciách, Konferencia biskupov Slovenska na svojom zasadnutí dňa 14.9.1995 uznesením rozhodla, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané na Rímskokatolícku cirkev bez uvedenia farnosti alebo biskupstva, vedené na rímskokatolícke školy, sirotince, zrušené rády, spolky a iné cirkevné organizácie patria do vlastníctva toho biskupstva, na území ktorého sa nachádzajú a týmto stanovila právne nástupníctvo po zaniknutých alebo zrušených spoločnostiach.

Žalobca dňa 21.3.2006 vyzval žalovaného 1/ podľa zákona číslo 161/2005 Z.z.. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a o prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam a na ich vydanie, nachádzajúcich sa na katastrálnom území A. B., vedených v pozemkovoknižnej vložke číslo 63. O podanej výzve

upovedomil aj Slovenský pozemkový fond Regionálny odbor Dunajská Streda, v ktorého (územnom) obvode sa nehnuteľnosti nachádzajú. Nehnuteľnosti (z PKV č. 63 boli odpísané do PKV č. 1276) a prešli do vlastníctva štátu z dôvodu uvedeného v § 3 odsek 1 písm. c/ reštitučného zákona, odňatím bez náhrady v zmysle zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy, (čo osvedčuje zápis) v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 a 1276.

Žalobca vo svojej reštitučnej výzve zo dňa 21.3.2006, adresovanej žalovanému 1/, keďže všetky nehnuteľnosti podľa vtedy existujúcej evidencie boli vedené v jeho správe, uviedol všetky podstatné náležitosti podľa príslušných ustanovení reštitučného zákona, a teda nárok si uplatnil riadne a včas, poukazujúc na rozhodovaciu prax súdov, keď vychádzal zo zásady neformálnosti výzvy a rozumného výkladu hmotného práva v spojitosti s účelom reštitučného zákona. Reštitučný zákon č. 161/2005 Z.z. vymedzuje náležitosti výzvy len po formálnej stránke a nie po stránke obsahovej. Odvolal sa na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 3Cz 2/1992, podľa ktorého písomnú výzvu možno považovať za jednostranný písomný právny úkon, ktorý spĺňa náležitosti predpísané právnym poriadkom pre platný právny úkon, a ktorým oprávnená osoba vyzýva povinnú osobu, aby jej vydala veci ktoré mala v držbe ku dňu účinnosti zákona číslo 403/1990 Zb., a ktoré boli odňaté spôsobom uvedeným v § 1 tohto zákona; Obdobná situácia nastáva, ak oprávnená osoba síce včas v predpísanej lehote vyzve povinnú osobu na vydanie vecí, nedoloží ju ale požadovanými dokladmi, prípadne tieto doklady k podanej výzve pripojí až po uplynutí prekluzívnej lehoty. Takouto výzvou uplatnenie práva na vydanie vecí treba považovať za právo uplatnené včas. Žalobca pri uplatnení reštitučného nároku vychádzal najmä zo zápisov v pozemkovoknižných vložkách, ako aj z právneho názoru vysloveného v rozsudku Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 111/1997 zo dňa 24.3.1998, že požiadavka písomnej výzvy nie je súčasťou práva na vydanie nehnuteľností podľa zákona číslo 229/1991Zb., je však podmienkou jeho vydania.

Podľa žalobcu žalovaný 1/ uznal formálne materiálnu správnosť uplatneného reštitučného nároku, ako aj aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu ako právneho nástupcu po zahraničných cirkevných právnických osobách, preukazujú to viaceré dohody o vydaní nehnuteľností, keď poukázal aj na písomné dohody uzavreté medzi pôvodnou právnickou osobou, právnym predchodcom a žalovaným 1/, ako aj rozsudkami súdov, v ktorých súdy v obdobných veciach už rozhodli v prospech žalobcu.

V súvislosti s námietkou žalovaných, podľa ktorej je nevyhnutné vychádzať len zo skutkového stavu registra „C“ katastrálnej mapy čo do druhu pozemkov, keďže druh pozemku nie je rozhodujúcim pre nepriznanie reštitučného nároku, mal za to, že výklad reštitučného zákona žalovanými, je v rozpore s účelom zákona, ako aj s ustanovením § 6 zákona. Prekážkou vydania pozemkov nie je druh pozemku, ale to, či je pozemok reálne zastavaný stavbou s konkrétnym určením, vybudovanou až po odňatí nehnuteľností procesom pozemkovej reformy. Preto považoval za rozhodujúci pôvodný stav, respektíve označenie pozemkov v pozemkovej knihe v čase ich odňatia pôvodným vlastníkom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cbo/131/1996, ako aj na stanovisko NS SR vo veci sp. zn. M-Sždov 13/2002.

V súvislosti s námietkou o preukázaní aktívnej vecnej legitímácie poukázal na ust. § 2 odsek 2 zákona číslo 161/2005 Zb., podľa ktorého právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa odseku 1 môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8. mája 1945, židovským náboženským obciam od 2. novembra 1938 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 3. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 111/2002 z 28.2.2003, v ktorom súd riešil otázku právneho nástupcu po zahraničnej cirkevnej právnickej osobe, ako otázku zásadného právneho významu, a z ktorého vyplynulo, že Rímskokatolícka cirkev na Slovensku, na základe právneho nástupníctva, podľa územného princípu, je vlastníkom všetkých nehnuteľností pôvodne zapísaných v pozemkových knihách na zahraničné cirkevné právnické subjekty. V tomto smere poukázal na uznesenie NS SR z 28.2.2010 sp. zn. 1Cbo/148/1009, podľa ktorého právo na spravovanie vnútorných vecí patrí do základných práv cirkví a náboženských spoločností, vyjadruje autonómiu cirkví a náboženských spoločností od štátu a jeho orgánov. Registrované cirkvi a náboženské spoločnosti sú osobitným druhom právnických osôb, ktoré okrem svojho osobitného postavenia požívajú aj ďalšie práva priznané právnickým osobám.

Žalobca v súvislosti s odňatím vlastníckeho práva právnemu predchodcovi poukázal na dostupné materiály zápisov v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 pre katastrálne územie A. B., kde prvý relevantný zápis bol vykonaný dňa 18.6.1948, na základe ktorého sa poznamenalo, že predmetné nehnuteľnosti sa zamýšľajú štátom prevziať, a že podliehajú revízii v zmysle pozemkovej reformy. Uvedený zápis bol vykonaný v zmysle § 3 odsek 2 druhá veta zákona číslo 142/1947 Zb., podľa ktorého Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy na Slovensku dalo vyznačiť vo verejnej knihe, že ide

o majetok, ktorý je predmetom revízie. Následne bol vykonaný ďalší zápis dňa 25.7.1948, na základe ktorého bola podľa zákona č. 142/1947 Zb. uvalená úradná správa a to vyhláškou Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy číslo B 1638/1948 - I/D. Žalobca mal za to, že podľa tohto postupu bola daná výpoveď z hospodárenia a štát fakticky prevzal predmetné nehnuteľnosti podľa tohto reštitučného titulu. Tým boli odňaté vlastnícke práva na základe úradného postupu a v ďalšom už štát nakladal s predmetnými nehnuteľnosťami, ako to vyplývalo aj z ďalších zápisov. Tým štát získal majetok postupom bez náhrady podľa zákona číslo 142/1947 Zb. V prípade neuznania nároku žalobcu na vydanie v zmysle reštitučného zákona, považoval žalobca za opodstatnené vydanie žalovaných nehnuteľností v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, keď štát bez právneho titulu si prisvojil predmetné nehnuteľnosti. Reštitučné zákony majú vo vzťahu k Občianskemu zákonníku povahu lex specialis za podmienky, že sú splnené všetky predpoklady pre ich použitie. V prípade, že by nebol preukázaný zánik vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a vec by bola štátom alebo právnickou osobou prevzatá len fakticky, nemožno vylúčiť uplatnenie nárokov podľa Občianskeho zákonníka, vrátane jeho ustanovení o ochrane vlastníckeho práva. V tomto smere poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 36/1999.

Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení z 11.2.2014 identifikoval spôsob využitia jednotlivých parciel, nehnuteľností, ktorých vydania sa žalobca domáhal, tvrdiac v prípade niektorých nehnuteľností, že sa nachádzajú na pozemkoch vodnej stavby, protipovodňovej ochrannej hrádze vodného toku Malý Dunaj, že ide o príjazdové komunikácie, manipulačné plochy pri povodňových zabezpečovacích prácach. Pripustil možnú zmenu rozsahu vydania pozemkov po doplnení dokazovania vyhotovením geometrického plánu. Po doplnení dokazovania geometrickým plánom a pripustení zmeny petitu, sa vyjadril k jednotlivým novovytvoreným parcelám, keď konštatoval v prípade parciel číslo 1154/3, 2758/13, 2758/14, 2758/15, 2758/16 a 2755/12, 2702/2, 2729/151, 2702/11, 2729/5, 2729/6, 2729/7 a 2729/150 ich nie je možné vydať, nakoľko sa na nich nachádzajú inžinierske stavby, prístavy, plavebná komora, priehrada a ochranné hrádze, poukazujúc na ustanovenie § 49 odsek 2 zákona číslo 364/2004 Z.z. o vodách, za stavbu považoval aj ochrannú hrádzu, ako aj pozemky vo vzdialenosti 10 m od vodného toku, od vzdušnej a návodnej päty hrádze, čím ochrannú hrádzu nie je možné považovať za hospodársky pozemok, poukazujúc na § 53 (správne § 55) odsek 1 zákona o vodách, kde je zakázané akýmkoľvek spôsobom poškodzovať vodné stavby a ich funkcie, najmä ťažiť zeminu z ochranných hrádzí, vysádzať na nich dreviny, pásť na nich alebo preháňať cez ne hospodárske zvieratá a jazdiť po nich motorovými vozidlami...

Žalovaný 2/ sa ďalej odvolával na obsah námietok vznesených v odvolaní o nemožnosti vydať celé nehnuteľnosti: na parcele registra „C“ s parc. č. 1153/4, druh pozemku záhrada o výmere 562 m², sa nachádza povodňový dvor, zastavanú časť nie je možné vydať v celom rozsahu, avšak časť výmery cca. 370 m² je možné z tejto parcely vydať a navrátiť žalobkyni. Upresnenie výmery je potrebné zamerať geometrickým plánom (ďalej aj „GP“). Parcela registra „C“ s parc. č. 1154/2, druh pozemku orná pôda o výmere 3.634 m² - ide o nehnuteľnosť, ktorú je možné vydať žalobkyni cca vo výmere 2.530 m², vo zvyšnej časti nie je možné nehnuteľnosť vydať, pretože ide o pobrežný pozemok pravostrannej ochrannej hrádze Klátovského ramena a pobrežný pozemok pravostrannej ochrannej hrádze kanála Gabčíkovo Topoľníky. Správca vodného toku považuje za účelom zabezpečenia protipovodňovej ochrany pobrežný pozemok, ktorý v zmysle ust. § 49 ods. 2 zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, je do 10 m od brehovej čiary. Upresnenie výmery je potrebné zamerať GP. Parcely registra „C“ s parc. č. 2758/13, 2758/14, 2758/15 a 2758/16, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, pozemky nie je možné vydať žalobkyni z dôvodu, že predmetné parcely sú súčasťou pobrežných pozemkov hrádze, a to jednak zo vzdušnej a návodnej strany hrádze. Tieto skutočnosti sú preukázateľné aj výpisom z LV č. XXXX, kde spôsob využitia je označený legendou 24 - čo predstavuje pozemok, na ktorom je umiestnená inžinierska stavba, prístav, plavebný kanál a komora, priehrada a iná ochranná hrádz. Parcela registra „C“ s parc. č. 2755/12, druh pozemku ostatné plochy o výmere 53 m², pozemok nie je možné vydať z dôvodu, že ide o pozemok, na ktorom sa nachádza hrádz. Parcela registra „C“ s parc. č. 2702/2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, táto parcela je na základe GP č. 43888569-1/2016, vyhotoveného F. C. I., úradne overenom Okresným úradom Dunajská Streda, zapísaná na LV č. XXXX v prospech vlastníka SR, správcu Slovenský vodohospodársky podnik, odštepny závod Bratislava, vo výmere 3.312 m², nie je možné vydať nehnuteľnosť, pretože na pozemku sa nachádza ochranná hrádz. Parcela č. 2729/151 registra „C“, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, nie je možné nehnuteľnosť vydať, na nehnuteľnosti sa nachádza stavba - ochranná hrádz Malého Dunaja. Parcela registra „C“ s parc. č. 2702/11, druh pozemku zastavané plochy a nádvorie, o výmere 644 m², ide o pobrežný pozemok pravostrannej hrádze, nie je možné nehnuteľnosť vydať. Parcela č. 2729/5 registra „C“, druh pozemku ostatná plocha (LV č. XXXX), nie je možné nehnuteľnosť

vydať, ide o ochrannú hrádzu a pobrežný pozemok ochrannej hrádzu. Parcela č. 2729/6 registra „C“, druh pozemku ostatná plocha (LV č. XXXX), nie je možné nehnuteľnosť vydať, ide o ochrannú hrádzu a pobrežný pozemok ochrannej hrádzu. Parcela č. 2729/7 registra „C“, druh pozemku ostatná plocha (LV č. XXXX), nie je možné nehnuteľnosť vydať, ide o ochrannú hrádzu. Parcela č. 2729/150 registra „C“, druh pozemku ostatná plocha - ide o pobrežný pozemok ochrannej hrádzu. Citoval § 49 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách s tým, že Dunaj je vodohospodársky významný tok, preto pobrežný pozemok je do 10 m od brehovej čiary. Zdôraznil, že okrem parcely č. 1154/3 - záhrada a parc. č. 1154/2 - orná pôda, všetky pozemky sú vedené ako pozemky, na ktorých je postavená inžinierska stavba - „ochranná hrádza“. Prístup na pozemky 1154/3 a 1154/2 nie je možný. Ako dôkaz priložil fotografie z terénu, náčrt hrádzu a prehľad parciel. Citoval z § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, podľa ktorého pozemok nie je možné vydať, ak bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu, alebo inej právnickej osoby zastavaný; pozemok možno vydať, ak stavba nebráni poľnohospodárskemu alebo lesnému využitiu pozemku. Ďalej žalovaný 2/ uviedol, že ich stavby nie sú využívané na poľnohospodárske a lesné využitie, ide o stavby, na ktorých v zmysle ust. § 55 ods. 1 zákona o vodách je „...zakázané akýmkoľvek spôsobom poškodzovať vodné stavby a ich funkcie, najmä ťažiť zeminu z ochranných hrádzí, vysádzať na nich dreviny, pášť na nich alebo preháňať cez ne hospodárske zvieratá a jazdiť po nich motorovými vozidlami...“. Žalovaný 2/ žiadal žalobu zamietnuť, nehnuteľnosti nie je možné vydať, pretože ide o zastavané pozemky, tak ako to uvádza v texte a v prílohe (Schéma rezu hrádzu s vyznačením pobrežných pozemkov, email, fotografie). Návrh na doplnenie dokazovania na zameranie nehnuteľností, v prípade ktorých súhlasil (v častiach) s vydaním nepredložil, ani dôkaz nenavrhol vykonať na preukázanie svojich tvrdení.

Žalovaný 3/ spochybnil aktívnu legitimitáciu žalobcu, tvrdiac, že k zrušeniu Bratislavskej kapituly nedošlo, Bratislavská kapitula ako cirkevná právnická osoba nezanikla niektorým zo spôsobov podľa Kódexu kánonického práva z roku 1983. Podľa kánonu 120 § 1 „právnická osoba je svojou povahou trvalá a zaniká, ak ju kompetentná vrchnosť zákonne zruší, alebo ak počas 100 rokov nevykonáva svoju činnosť“. Ani jedna z uvedených podmienok zániku cirkevnej právnickej osoby nebola v konaní preukázaná. Naopak bolo konštatované, že Bratislavská kapitula nebola zrušená, len po roku 1948 prestala vykonávať svoju činnosť. Od roku 1948 ešte neuplynulo 100 rokov, preto nie je možné konštatovať zánik Bratislavskej kapituly ani z tohto dôvodu. Rovnako spochybnil pasívnu legitimitáciu žalovaného 3/ s odkazom na ust. § 4 ods. 1 reštitučného zákona vo vzťahu k parcele registra „C“ s parc. č. 2704/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.093 m² a parcele registra „C“ s parc. č. 2704/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 674 m². Podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona „Povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo nehnuteľnú vec drží.“ Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by žalovaný 3/ vykonával správu nehnuteľností alebo ich držal. Nehnuteľnosti požadované na vydanie sú podľa vyjadrenia spoločnosti NDD Group, s.r.o. (predloženej v konaní žalobkyňou) zarastené trávou, kríkmi a stromami a sú umiestnené v blízkosti stavby hrádzu - vodohospodárskeho zariadenia. Žalovaný 3/ vykonáva zo zákona len správu lesného majetku vo vlastníctve štátu (§ 50 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch). Podľa § 3 ods. 2 zákona o lesoch „ak ide o nesúlad druhu pozemku podľa údajov katastra nehnuteľností a skutočného stavu, rozhoduje o tom, či pozemok je, alebo nie je lesným pozemkom podľa ods. 1 orgán štátnej správy lesného hospodárstva.“ V konaní nebolo preukázané, že žalovaný 3/ je povinnou osobou vo vzťahu k dotknutým nehnuteľnostiam. Žalovaný 3/ nie je zo zákona správcom zastavaných pozemkov alebo pozemkov porastených trávnatým porastom. Rovnako nebolo v konaní preukázané, že by bolo vydané rozhodnutie orgánu štátnej správy lesného hospodárstva, ktoré by nehnuteľnosti určilo za lesné pozemky. Vzhľadom k umiestneniu a dokazovaním zistenému aktuálnemu stavu pozemkov nie je možné žalovaného 3/ určiť za povinnú osobu. V konaní nebolo preukázané, že ku dňu účinnosti reštitučného zákona boli nehnuteľnosti spôsobilými na vydanie. Stav nehnuteľnosti v súčasnosti nie je pre vydanie relevantný, ale v zmysle § 3 ods. 2 reštitučného zákona sa rozhodné skutočnosti zisťujú späťne k 1.5.2005 (účinnosť reštitučného zákona). Od účinnosti zákona boli žalobkyňou požadované nehnuteľnosti evidované ako zastavané plochy a nádvoria. Takto druhovo vymedzené nehnuteľnosti nespádajú do pozitívnej definície nehnuteľností spôsobilých na vydanie v zmysle § 2 ods. 1 reštitučného zákona. Nie je možné ani prihladiť na to, že neskôr odčlenené parcely majú v súčasnosti faktickú povahu umožňujúcu vydanie. Je potrebné prihladiť na stav nehnuteľností, vrátane ich zápisu v katastri nehnuteľností, ku dňu účinnosti zákona. Zákonodarca v rámci reštitučného zákona neaprobval postup, pri ktorom by bolo možné zastavený pozemok rozdeľovať na časti a oprávnenej osobe vydať tú časť, ktorú povinná osoba podľa úvahy súdu „nepotrebuje“ pre užívanie stavby. Reštitučný zákon neumožňuje delenie zastavaného pozemku na časť reálne zastavanú a časť ostatnú, ale hovorí o pozemkoch

zastavaných stavbou (bez ohľadu na ich výmeru a mieru zastavanosti) a pozemkoch priľahlých (viď § 6 písm. b/), pričom ani pozemky priľahlé (teda nezastavané) nie je možné v zákonoch stanovených prípadoch vydať. Žalovaný 3/ teda namietal, že nehnuteľnosti nie je možné vydať a navrátiť k nim vlastníctvo z dôvodu zákonného vylúčenia možnosti navrátenia ich vlastníctva.

Výzvou zo 14.3.2006, doručenou žalovanému 1/ dňa 21.3.2006, žalobca vyzval žalovaného na vrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam nachádzajúcim sa v katastrálnom území A. B., vedeným v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 (1276), identifikované parcely v identifikácii parciel č. 1327/05 zo dňa 9.8.2005 (správne 10.8.2005). Pôvodným vlastníkom predmetných nehnuteľností bola Bratislavská kapitula, ktorej nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu z dôvodu uvedeného v § 3 odsek 1 písm. c/ reštitučného zákona (odňatím bez náhrady v zmysle zákona číslo 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy), poukazujúc na zápisy v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 a 1276, tvoriace prílohu výzvy, ďalej boli prílohou výzvy identifikácia parciel, potvrdenie právnej subjektivity oprávneného, potvrdenie o pridelení IČO a uznesenie Konferencie biskupov Slovenska číslo 77/1995.

Podľa zápisu v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 katastrálne územia A. B. zo dňa 18.6.1948 Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy na Slovensku dalo vyznačiť vo verejnej knihe, že ide o majetok, ktorý je predmetom revízie v zmysle § 3 ods. 2 druhá veta zákona číslo 142/1947 Zb. Ďalší zápis v pozemkovoknižnej vložke číslo 63 katastrálne územia A. B., bol vykonaný dňa 25.7.1948, na základe ktorého bola podľa zákona č. 142/1947 Zb. uvalená úradná správa, a to vyhláškou Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy číslo B 1138/1948 - I/D (správne B 1638/1948 - I/D).

Podľa oznámenia žalobcu (zo dňa 9.5.2008, č.l. 86 spisu) bola dňa 14.2.2008 vyhlásená apoštolská konštitúcia Slovachiae Sacrorum Antistites o vzniku diecéz a zmene hraníc a mien diecéz a cirkevných provincií (v prílohe aj s prekladom do slovenského jazyka), na základe ktorej došlo o.i. k zmene označenia Bratislavsko - trnavskej arcidiecézy na Trnavskú arcidiecézu, ktorá má právnu kontinuitu po Bratislavsko - trnavskej arcidiecéze (a je tým istým subjektom, ktorý bol zriadený apoštolskou konštitúciou Qui Divino z 30.10.1977). Oznámil súdu, že novým názvom žalobcu je Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza, priložil potvrdenie cirkevného odboru Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 1.4.2008 na preukázanie právnej subjektivity žalobcu. Podľa Potvrdenia o právnej subjektivite a štatutárnych zástupcoch, vydaného Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky dňa 1.4.2008, potvrdzuje sa zaevidovanie zmeny názvu Rímskokatolíckej cirkvi, Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy, na nové označenie: Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza (so sídlom: Jána Hollého 10, 917 66 Trnava). Podľa potvrdenia Štatistického úradu Slovenskej republiky z 2.4.2008 bolo žalobcovi pridelené IČO: 00419702.

Súd prvej inštancie dôvodil, že v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v predmetnom spore, ktorú namietal v odvolaní žalovaný 3/, sa odvolací súd (v jeho uznesení z 24.2.2020 č. k. 10Co/33/2019-1396) stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že je daná.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z.z. právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa odseku 1 môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8. mája 1945, židovským náboženským obciam od 2. novembra 1938 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 3. Toto ustanovenie v otázke právnej subjektivity jednotlivých cirkví a náboženských spoločností odkazuje na zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností, priznávajúci právnu subjektivitu všetkým cirkvám a náboženským spoločnostiam registrovaných štátom.

Pôvodným vlastníkom predmetných nehnuteľností podľa zápisu v pozemkovej knihe bol subjekt označený ako „Bratislavská kapitula“. Bratislavská kapitula pôvodne podliehala pod jurisdikciu Ostrihomskej arcidiecézy.

Vzťahy medzi Československou republikou a Svätou stolicou boli upravené medzinárodnou zmluvou Modus vivendi zo 17.12.1927, ktorá nadobudla platnosť 2.2.1928. Touto zmluvou bol stanovený spôsob a zásady nového ohraničenia diecéz na území Československej republiky. Podľa čl. I tejto zmluvy Československá republika uznala, že len Svätá stolica má právo ohraničiť svoje diecézy a súčasne sa Svätá stolica zaviazala, že žiadna časť Československej republiky nebude podriadená ordinárovi so sídlom za hranicami Československej republiky a že žiadna československá diecéza nebude presahovať štátne hranice.

V súlade so zmluvou Modus vivendi Svätá stolica Apoštolskou konštitúciou "Ad eclesiastici regiminis incrementum" z 2.9.1937 určila obvody diecéz na území Československej republiky tak, aby sa kryli so štátnymi hranicami. Touto konštitúciou bolo rozhodnuté aj o rozčlenení Ostrihomskej arcidiecézy tak, že územie Ostrihomskej arcidiecézy ležiace na území Československej republiky sa od nej odčlenilo a odčlenená časť prešla na samostatnú cirkevnú jednotku - Trnavskú apoštolskú

administratúru. Svätá stolica tým územne zladila hranice diecéz so štátnymi hranicami a rozhodla, že hnuiteľný a nehnuteľný majetok na území Československej republiky patriaci pôvodne Ostrihomskej arcidiecéze pripadá Trnavskej apoštolskej administratúre so sídlom v Trnave. Aj ďalšie Apoštolské konštitúcie "Praescriptum sacrosancti" a "Qui divino" potvrdili krytie hraníc slovenských diecéz s československými štátnymi hranicami. Tieto konštitúcie sú v plnom súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Rímskokatolícka cirkev mala na území dnešnej Slovenskej republiky status štátom uznanej cirkvi aj v tzv. rozhodnom období vymedzenom v zákone č. 161/2005 Z.z. a bola vlastníčkou aj tých nehnuteľností, ktoré boli v čase odňatia štátom vedené v pozemkových knihách ako vlastníctvo Ostrihomskej arcidiecézy alebo iného zahraničného právneho subjektu Rímskokatolíckej cirkvi sídliaceho na území dnešnej Slovenskej republiky. V čase odňatia sporných nehnuteľností štátom už Ostrihomska arcidiecéza nemala k nim žiadne práva ani de facto ani de iure, lebo Svätá stolica jej práva k sporným nehnuteľnostiam odňala 29.5.1922. Územie so spornými nehnuteľnosťami bolo aj právne odčlenené od Ostrihomskej arcidiecézy a 2.9.1937 pripojené k Trnavskej apoštolskej administratúre.

V období, ktoré je rozhodujúce pre posúdenie danej veci, boli vzhľadom na uplatnenie uvedeného územného princípu subjekty Rímskokatolíckej cirkvi sídliace na území dnešnej Slovenskej republiky vlastníckymi nehnuteľnosťami, ktoré boli pôvodne zapísané v pozemkových knihách ako vlastníctvo cirkevných subjektov sídliačich mimo tohto územia (vrátane Ostrihomskej arcidiecézy).

Správnou bola argumentácia žalobcu, že majetok historicky patriaci cirkevným subjektom, ktorým Bratislavská kapitula nesporne bola, je považovaný, aj štátom uznaný, za cirkevný (porovnaj napr. uznesenie Konferencie biskupov Slovenska zo 14.9.1955, cirkev si sama vysporiadala vlastníctvo a nástupníctvo po zaniknutých alebo zrušených spoločnosťach tak, že bol uplatnený územný princíp). Zároveň cirkev má autonómne postavenie a výlučnú právomoc zriaďovať právnické osoby, aj preto je žalobca nepochybne v súčasnosti oprávnený domáhať sa predmetného reštitučného nároku (konštitúcia Slovaciae Sacrorum Antistites zo 14.2.2008).

Bratislavská kapitula bola cirkevným subjektom a jej majetok bol majetkom cirkevným. Po nástupe totalitného režimu Bratislavská kapitula nevykonávala svoju účinnosť a po roku 1983, kedy bol prijatý nový Kódex kanonického práva, došlo k zmene v postavení kapituly a boli vytvorené nové orgány. K zrušeniu Bratislavskej kapituly nedošlo, táto fakticky prestala vykonávať svoju činnosť aj funkciu a úlohy začali vykonávať iné cirkevné útvary. Prijatím nového Kódexu kanonického práva sa kapitulám už nepriznávala automaticky právna subjektivita, ale priznanie právnej subjektivity bolo výlučne v právomoci diecézneho biskupa, ktorému je kapitula podriadená. Oprávnenou osobou v zmysle reštitučného zákona môže byť buď štátom registrovaná cirkev ako taká alebo jej útvar, za predpokladu, že má vlastnú právnu subjektivitu. Prijatím nového Kódexu kanonického práva stratili kapituly právnu subjektivitu, táto im mohla byť priznaná jedine diecéznym biskupom, čo sa v danom prípade nestalo. Ak by aj Bratislavská kapitula naďalej vykonávala činnosť, nešlo by o subjekt spôsobilý domáhať sa vlastníckeho práva v zmysle reštitučného zákona. Je výlučným oprávnením Rímskokatolíckej cirkvi, aby si sama usporiadala svoje vnútorné záležitosti a spravovala svoje vnútorné veci, pričom súčasťou tohto práva je aj právo rozhodovať o otázke vlastníckeho práva k cirkevnému majetku. Toto právo sa zaviazala Slovenská republika akceptovať v Základnej zmluve uzavretej so Svätou stolicou.

Súd prvej inštancie uzavrel, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení, v ďalšom už neriešil námietky žalovaného 3/ spochybňujúce aktívnu legitimitáciu žalobcu odkazom na Kánonické právo.

K spornosti obsahu výzvy na vydanie nehnuteľností súd prvej inštancie poukázal na odôvodnenie rozsudku NS SR z 29. 1. 1992 sp. zn. 3Cz/ 2/1992: „Ustanovenie § 5 ods. 1 zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd (v znení zákona č. 458/1990 Zb. a zákona č. 137/1991 Zb.), bližšie nevyjedzuje obsah pojmu "výzva". Písomnú výzvu však možno považovať za jednostranný písomný právny úkon, ktorý spĺňa náležitosti predpísané právnym poriadkom pre platný právny úkon (najmä má náležitosti uvedené v ustanoveniach § 34 a nasl.) a ktorým oprávnená osoba vyzýva povinnú osobu, aby jej vydala veci, ktoré mala v držbe ku dňu účinnosti zákona č. 403/1990 Zb. a ktoré boli odňaté spôsobom uvedeným v ustanovení § 1 tohto zákona. Bližšie obsahové náležitosti výzvy tento zákon nepredpisuje. V ustanovení § 6 sa ale uvádzajú prílohy, ktoré sú povinné pripojiť k výzve oprávnené osoby. Ide najmä o potvrdenie o odňatí veci (§ 6 ods. 1 zákona č.403/1990 Zb.), potvrdenie o výške sumy, ktorá sa za odňatú vec vlastníčkovi vyplatila a o tom, či došlo k vyplateniu mimoriadneho odškodnenia zo štátneho rozpočtu (§ 6 ods. 2 citovaného zákona), doklad osvedčujúci vzťah ďalších oprávnených osôb k vlastníčkovi (§ 6 ods. 3 citovaného zákona), prípadne potvrdenie príslušného orgánu devízového v zmysle ustanovenia § 6 ods. 4 citovaného zákona. Treba predovšetkým zodpovedať otázku, či v lehote určenej v § 19 ods. 1 zákona č. 403/1990 Zb. musí oprávnená osoba (pod

sankciou zániku nároku) podať povinnej osobe len výzvu, alebo výzvu doplnenú o všetky predpísané prílohy. Riešenie tejto otázky z citovaného zákona priamo nevyplýva. Podrobnejšiu úpravu postupu pri posudzovaní žiadostí, ktoré síce nesmerujú k vydaniu veci, ale nápravu riešia poskytnutím finančnej náhrady za odňatú vec, uvádza napr. § 5 zákona č. 319/1991 Zb. Podľa odseku 1 tohto zákonného ustanovenia už dňom podania písomnej žiadosti na okresný úrad začína plynúť lehota určená osobitným predpisom. O tom, že aj neúplná, prípadne dostatočne nedoložená žiadosť, má právne dôsledky čo do včasnosti podania žiadosti v predpísanej lehote, svedčí ustanovenie § 5 ods. 2 zákona č. 319/1991 Zb., podľa ktorého až od doby vrátenia neúplnej žiadosti do doby doručenia doplnenej žiadosti lehota určená osobitným predpisom neplynie. Obdobná situácia v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 403/1990 Zb., nastáva, ak oprávnená osoba síce včas, v predpísanej lehote, vyzve povinnú osobu na vydanie veci, nedoloží ju ale požadovanými dokladmi, prípadne tieto doklady k podanej výzve pripojí až po uplynutí prekluzívnej lehoty. Takouto výzvou uplatnené právo na vydanie veci treba považovať za právo uplatnené včas. Pokiaľ by sa takejto výzve nemali priznať účinky včas podanej výzvy, znamenalo by to pre oprávnenú osobu zánik nároku v prípadoch, kde vzhľadom na objektívne ťažkosti (napr. problémy s dlhými termínmi vyhotovovania výpisov z pozemkových kníh, evidencie nehnuteľností, prípadne problémy so zadovážovaním tzv. matričných dokladov - najmä v prípadoch viacerých vlastníkov a vyššieho počtu úmrtí) nemohla oprávnená osoba včas podanú výzvu doplniť o doklady uvedené v ustanovení § 6 zákona č. 403/1990 Zb. Možno teda konštatovať, že zákon spája právne dôsledky ním predpokladané v ustanovení § 4 zákona č. 403/1990 Zb. už s podaním výzvy a nie až s podaním výzvy a jej príloh.“

Taktiež poukázal na odôvodnenie rozsudku NS SR z 20.8.1999 sp. zn. 5Cdo 36/1999: „Je nesporné, že predmetný zákon (z. č. 282/1993 Z.z.), ako aj všetky reštitučné zákony, sú voči všeobecnej občianskoprávnej úprave predpismi špeciálnymi, ktoré nerušia platnosť (a záväznosť) lex generalis (Obč. zákonník), ale jeho primárnu aplikáciu vylučujú až (len) do doby, než sa (napr. v súdnom konaní) zistí, že ustanovenia lex specialis na daný prípad nedopadajú, a preto ich nemožno na ne uplatniť. Aplikácia ustanovení legis generalis nastupuje preto za týchto predpokladov až sekundárne. Zo špeciálnej povahy zákona o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam vyplýva, že pre subjekty, na ktoré sa tento zákon vzťahuje, platí vo vymedzenom rozsahu zvláštny režim, predovšetkým pokiaľ ide o lehoty na uplatnenie nároku, predpísanú formu uplatnenia a podobne. Jedným z týchto reštitučných titulov je aj prevzatie vecí štátom alebo obcou bez právneho dôvodu. Špecifikom tohto reštitučného titulu, ako vo všeobecnosti všetkých reštitučných zákonov, s výnimkou napr. zákona č. 289/1990 Zb. v spojení so zákonom č. 338/1991 Zb. je, že vychádza zo zásady platnosti a účinnosti vykonaných právnych opatrení minulého právneho režimu.“ Poukázal aj na odôvodnenie rozsudku NS SR z 27.5.1998 sp. zn. 3Cdo 15/97: „podstatným problémom, o ktorom sa krajský súd v napadnutom rozsudku vôbec nez zmienil, bola otázka vzťahu a platnosti všeobecného intabulačného princípu na konfiškovaný majetok; konfiškačný dekrét túto závažnú otázku výslovne neriešil, a tým ani nestanovil výnimku z tohto princípu. Preto v čase vzniku právnych vzťahov k spornej nehnuteľnosti, platila na Slovensku právna úprava zhodná so Všeobecným občianskym zákonníkom z r. 1811; Dočasnými súdnymi pravidlami z r. 1861 došlo k recipovaniu príslušných ustanovení týkajúcich sa nadobúdania a zániku pozemnoknižných práv, ako aj k recipovaniu pozemnoknižného poriadku. So zreteľom na princíp dvojfázovosti nadobudnutia vlastníctva vo Všeobecnom občianskom zákonníku (ďalej len V.o.z.) a k mlčaniu konfiškačného dekrétu v tejto veci, možno teda usudzovať, že konfiškačný dekrét v zmysle záverov § 424 V.o.z. ex lege založil právny dôvod (titul) nadobudnutia vlastníctva, samo vlastníctvo sa však v zmysle § 431 V.o.z. nadobúdalo len a najskôr intabuláciou (modus). S tým súvisí i § 444 V.o.z., ktorý v prvej vete stanovil rôzne spôsoby zániku vlastníctva, v druhej však špecificky dodával, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zaniká "len výmazom z verejných kníh". Preto pokiaľ vlastník nehnuteľnosti nebol z pozemkovej knihy vymazaný, "bol stále právom považovaný za vlastníka"; tento princíp nezrušil (a to ani analógiou) ani zákon č. 90/1947 Zb., ani zákon č. 142/1947 Zb., ktoré sa vôbec netýkali danej veci.“

Prihliadnuc na uvedené závery je zrejmé, že tieto neboli ani dobovo spochybnené a potvrdzuje ich aj úplný výpis pozemkovej knihy vo vložke číslo 63 na majetok právneho predchodcu žalobcu, z ktorej vyplýva, že dňa 18.6.1948 bol vykonaný zápis, na základe ktorého sa poznamenalo, že predmetné nehnuteľnosti sa zamýšľajú štátom prevziať, a podliehajú revízii v zmysle pozemkovej reformy v zmysle § 3 odsek 2 druhá veta zákona č. 140/1947 (správne 142/1947) Sb. Ďalším zápisom v pozemkovoknižnej vložke číslo 63, vykonaným dňa 25.7.1948 na základe zákona č. 142/1947 Sb. bola uvalená úradná správa a to vyhláškou (správne rozhodnutím z 12.7.1948) Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy číslo D - 1238/1948 - I (správne B 1638/1948 - I/D), ktorou bola daná výpoveď z hospodárenia a štát sa fakticky zmocnil majetku. Z toho je zrejmé, že v súdnej

veci, bývalý Československý štát žiadaný majetok podľa citovaných ustanovení skonfiškoval alebo len chcel skonfiškovať, keď neskôr disponoval s týmto majetkom, ako znárodneným.

Na základe takto vykonaného dokazovania, pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu žalobcu, uplatnenie nároku výzvou, a existujúci titul, mal súd za to, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalobca svoj žalobný návrh na vydanie predmetných nehnuteľností uplatnil na základe príslušných ustanovení zákona číslo 161/2002 Zb. (správne 161/2005 Z.z.) o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam. Predmetný zákon podrobne špecifikuje podmienky, za ktorých možno oprávnenej osobe priznať reštitučný nárok na vydanie nehnuteľností, keď zákon v ust. § 2 ods. 1 vymedzuje nehnuteľné veci, ktoré sú predmetom vydania, § 2 ods. 2 definuje oprávnenú osobu, § 3 ods. 1 taxatívne vymedzuje spôsoby odňatia vlastníckeho práva oprávnenej osobe, reštitučný titul, § 4 ods. 1 definuje povinnú osobu, § 5 ods. 1 ustanovuje prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva voči povinnej osobe, § 5 ods. 3 ustanovuje prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva na súde, § 6 taxatívne vymedzuje k akým nehnuteľnostiam sa vlastnícke právo nevracia. Pre úspešné uplatnenie reštitučného nároku je nevyhnutné, aby boli splnené všetky vyššie uvedené zákonné podmienky súčasne, a teda nesplnenie čo i len 1 z nich má za následok že reštitučnému nároku nemožno priznať úspech.

K predmetným nehnuteľnostiam žiadal žalobca navrátenie svojho vlastníckeho práva u žalovaného 1/ výzvou zo dňa 14.3.2006, doručenu žalovanému 1/ dňa 21.3.2006, rovnako tak adresoval aj žalovanému 3/ výzvu, ktorá sa nachádza v (pripojenom) spise súdu prvej inštancie sp. zn. 7C/105/2007, na čl. 31, datovaná 14.3.2006, doručená žalovanému 3/ dňa 21.3.2006, kde konkretizoval pznk. vložku 63 kat. územie A. B. a uviedol identifikáciu parciel z 10.8.2005, ktorou vyzval žalovaných na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam v katastrálnom území A. B., ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu, budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti (v prípade žalovaného 3/ lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním ako aj vydanie investičných lesných ciest a ich častí, ktoré boli vybudované z prostriedkov štátu), kde pôvodným vlastníkom uvedeným v pozemkovej knihe bola Bratislavská kapitula, ktorej majetok prešiel do vlastníctva štátu z dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona číslo 161/2005 Z.z., odňatím bez náhrady v zmysle zákona číslo 142/1947 Sb. (o revízii prvej pozemkovej reformy) Prílohu výziev tvorili doklady o preukázaní aktívnej legitimácie žiadateľa.

Ako už súd prvej inštancie uviedol, považoval vyššie uvedenú výzvu za spĺňajúcu zákonné podmienky výzvy podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona, keď tá mala písomnú formu, povinnej osobe bola zaslaná najneskôr do 30. apríla 2006, zároveň v tejto lehote žalobca preukázal skutočnosti podľa § 3 reštitučného zákona. Nehnuteľnosti, ktorých vydania sa žalobca domáha, boli vo výzve špecifikované dostatočne určito, odkazom na pozemkovoknižnú vložku číslo 63 a identifikované pripojenou identifikáciou parciel, z čoho bolo tiež zrejmé, že k odňatiu vlastníckeho práva došlo z dôvodu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona číslo 161/2005 Z.z. odňatím bez náhrady, keď sa vo verejných knihách, ktorou bola aj evidencia nehnuteľností v pozemkovoknižnej vložke, vyznačilo, že ide o majetok, ktorý je predmetom revízie (§ 3 ods. 2 zákona č. 142/1947). Vzhľadom na to, že žalovaní 1/ a 3/ ako povinné osoby nevyhoveli písomnej výzve podľa odseku 2, uplatnil si žalobca ako oprávnená osoba svoje právo na súde podľa § 5 ods. 3 reštitučného zákona pred uplynutím prekluzívnej lehoty, keď žalovaný výzvu prevzal dňa 21.3.2006 a prekluzívna lehota (by) uplynula dňom 21.3.2007, návrh bol však podaný dňa 21.3.2007 v posledný deň prekluzívnej lehoty. Tým sa má za to, že žalobný návrh bol podaný včas a odôvodnený. Žalovaný 3/ v písomnom vyjadrení sa k výzve súdu (zo 16.4.2012), zo dňa 9.5.2012 (č. l. 537) potvrdil, že predmetné pozemky parc. č. 2704, 2708/2 a 2708/3 sú evidované v záznamoch katastra nehnuteľností v registri parciel „C“ bez založenia listu vlastníctva, podľa evidenčného listu č. 392 ich užívateľom je Slovenská republika, v správe štátneho podniku Lesy Slovenskej republiky, pričom v archívoch podniku sa nezachovali dokumenty, na základe akých právnych skutočností. Vychádzajúc zo zistených pokladov súd dospel k záveru, že podľa § 4 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z.z. povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľnú vec vo vlastníctve Slovenskej republiky, obce alebo ju drží. Jazykový aj logický výklad uvedeného ustanovenia nasvedčuje tomu, že tu ide o dve možnosti označenia povinnej osoby a charakteristiky, ktoré jej uvedený zákon dáva a umožňuje, aby oprávnená osoba uplatnila svoj nárok proti povinnej osobe, ktorá zároveň môže spravovať a držať nehnuteľnú vec, alebo môže túto vec len spravovať alebo len držať. Zistenie práva správy k sporným pozemkom, a to bez ohľadu na stav zápisu v evidencii nehnuteľností, ovplyvňuje postavenie účastníkov v tomto konaní. V roku 2012 bolo Správou katastra Dunajská Streda v katastrálnom území A. B. vydané rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov /ROEP/ spracovaného podľa zákona číslo 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, keď následne bol tento register podľa § 7 ods. 4 zákona číslo 180/1995 Z.z. zapísaný do katastra nehnuteľností.

Až v dôsledku tohto bolo možné jednoznačne určiť súčasného, v katastri nehnuteľností evidovaného, vlastníka pozemku, respektíve jeho správcu a tým aj prípadnú povinnú osobu v zmysle § 4 ods. 1 reštitučného zákona. Jednalo sa o nehnuteľnosti, ktoré má mať v správe podľa ROEP-u žalovaný 2/, vedené na liste vlastníctva číslo XXXX, kde je uvedený ako vlastník Slovenská republika a správa Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. odštepny závod Bratislava. Uvedená právna zmena nastala bez zavinenia žalobcu, respektíve bez jeho vedomia. Takáto zmena nemôže byť na ujmu práva žalobcu na vydanie a navrátenie vlastníckeho práva. Nadväzujúc na uvedené žalovaný 2/ je ako správca a držiteľ sporných nehnuteľností v zmysle reštitučného zákona osobou povinnou a nie sú pochybnosti o jeho pasívnej legitímácii v tomto konaní. Tým súd považoval za osvedčenú pasívnu legitímáciu žalovaného 2/.

Spornou zostala otázka rozsahu vydávaných nehnuteľností namietaná žalovaným 2/, týkajúca sa čiastočnej nemožnosti vydania dvoch parciel. Časť parcely č. 1154/3 s druhom pozemku záhrada o výmere 562 m², pretože sa na nej nachádza povodňový dvor, zvyšnú časť o výmere 370 m² je možné vydať. Z parcely č. 1154/2 s druhom pozemku orná pôda o výmere 3.634 m² je možné vydať časť vo výmere 2.530 m² a vo zvyšnej časti nie, lebo ide o pobrežný pozemok, kde má byť zabezpečený prístup za účelom protipovodňovej ochrany.

Žalovaný 3/ namietol vydanie aktuálne žalobou uplatneného nároku na vydanie pozemkov parc. č. 2704/1 a 2704/4, z dôvodu, že tieto sú evidované ako zastavané plochy a nádvorcia poukazujúc na ust. § 6 písm. b/ reštitučného zákona a § 2 písm. b/ zák. č. 220/2004 Z.z., pričom evidenciu v katastri nehnuteľností stavia nad skutočný stav nehnuteľností a mal za to, že žalobca nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorým by sponchybnil druh pozemku zapísaný v katastri nehnuteľností.

Vymedzenie nehnuteľných vecí podľa § 2 ods. 1 reštitučného zákona - v prvom rade má byť vydaná poľnohospodárska pôda, ako aj hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti. Reštitučný zákon v § 6 negatívne vymedzuje, ku ktorým nehnuteľnostiam sa vlastníctvo nenavracia, podľa ust. § 6 písm. b/ reštitučného zákona sa vlastníctvo nenavracia k pozemku, ktorý bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu zastavaný. Z aktuálneho geometrického plánu vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti sú označené aj ako zastavané plochy a nádvorcia označené kódom 18, pozemok na ktorom je dvor a označené kódom 24, pozemok na ktorom je postavená inžinierska stavba, prístavby, plavebný kanál a komory, priehrada a iná ochranná hrádza, závlahová a melioračná sústava a jej súčasti. Súd prvej inštancie sa stotožnil s právnou argumentáciou žalobcu, že prekážkou vydania pozemkov nie je druh pozemku, respektíve to, ako je evidovaný v príslušnej evidencii nehnuteľností, ale to, či je pozemok reálne zastavaný stavbou s konkrétnym určením, vybudovanou až po odňatí nehnuteľností revíziou pozemkovej reformy. Rozhodujúci je teda pôvodný stav, respektíve označenie pozemkov v pozemkovej knihe v čase ich odňatia pôvodným vlastníkom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 131/1996, ako aj stanovisko NS SR vo veci sp. zn. MSŽdov 13/2002, ako aj na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 342/2017-54 z 25.10.2017 body 34 - 36: „nepresná evidencia druhu parciel v katastri nehnuteľností nemôže privodiť zhoršenie postavenia reštituenta a spôsobiť tak ďalšiu krivdu“, ako aj „vylúčenie parciel reálne využívaných na poľnohospodárske účely, ale formálne evidovaných inak, by bolo popretím práva na spravodlivosť ako imanentnej kategórie daného reštitučného práva k pôvodnému cirkevnému majetku, obdobne aj vylúčenie parciel slúžiacich na zabezpečenie využívania poľnohospodárskej pôdy na daný účel...“ na ktorý sa odvolal aj žalobca vo svojom vyjadrení zo dňa 24.4.2020. Postoj žalovaného 3/ bol obdobný aj v iných reštitučných sporoch, kde prevážil názor súdu na vydanie nehnuteľností, neberúc ohľad na evidenciu v katastri nehnuteľností, ale na skutočný stav (viď. rozsudok OS Nové zámky sp. zn.10C/82/2007, v spojitosti s rozsudkom KS Nitra sp. zn. 25Co/1/2019).

Časť nehnuteľností v pôvodnej pozemkovoknižnej vložke v čase odňatia bola označená ako orná pôda, záhrady a zastavané plochy a nádvorcia. V tomto smere súd vypočul svedka C. D. E., geodeta, ktorý vyhotovil geometrický plán č. G1-142/2018, ktorý bol podkladom pre zmenený petit, geodet v prípade sporných parciel č. 2703/6 (správne 2703/1), 2703/4, 2704/4 uviedol, že ide o súvislý porast, kríky, tráva, porast a stromy. V prípade parcely č. 2703/6 je to súčasť hrádze, teda vodohospodárskeho zariadenia. Samotnú hrádzu definoval obdobne ako žalovaný 2/ s tým rozdielom, že za hrádzu označil len korunu hrádze, potom sú šikmé boky hrádze, ako spevnené, ktoré končia pri päte hrádze. Pre prípad hrádze v geometrickom pláne parcely označil kódom 24. V prípade novovytvorenej parcely č. 1154/3 táto zahrňuje len časť pôvodnej parcely, kde je ovocný sad, stromy, kríky a nedotýka sa časti parcely na ktorej je budova a spevnené plochy. Všetky ostatné plochy, kde sa nachádzal len porast, hoci boli v evidencii označené ako zastavaná plocha a nádvorie, označil kódom 18. Splnil tak požiadavku žalobcu, aby vylúčil tie pozemky, ktoré boli skutočne zastavané. Tieto tvrdenia svedka dokazovali aj ortomapy (čl. 656 a

657), keď svedok zjavne zohľadnil rozsah skutočne zastavanej plochy a červeným zvýraznená časť nehnuteľnosti, ktoré je možné vydať, v skutočnosti nie sú zastavané.

Žalovaní 2/ a 3/, hoci v priebehu konania zotrvali na svojich tvrdeniach, čo sa týka nemožnosti vydania časti nehnuteľností z dôvodov ich zastavanosti, v prípade žalovaného 2/ z dôvodu, že ide o pobrežné pozemky, kde musí zabezpečiť údržbu hrádze, žalovaný 3/ vylúčil vydanie požadovaných parciel len z dôvodu uvedeného druhu pozemku v katastri nehnuteľností. Žalovaný 2/ poukázal na svoje tvrdenia o rozsahu možnosti vydania nehnuteľnosti. V priebehu konania, dôkaz, potrebný geometrický plán, v rozsahu ním tvrdeného vydania a nevydania nehnuteľností nepredložil, keď na pojednávaní dňa 9.7.2020 vyhlásil, že dôkaz na svoje tvrdenia - geometrický plán, ktorým by boli zamerané časti pozemkov, ktoré nie je možné vydať, nenavrhuje vykonať. Žalovaný 3/ s odkazom na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/156/2018 z 31.7.2019 uviedol, že rozdelenie pozemkov v rozsahu požadovanom žalobcom nie je možné a takéto pozemky potom nie je možné ani vydať. Viac menej sa jedná o pozemky evidované ako zastavané pozemky.

Vychádzajúc z vyjadrenia svedka (C. D. E., geodeta), porovnávajúc pôvodné zápisy v pozemkovoknižnej vložke a súčasný stav podľa evidencie nehnuteľností, pri zameraní nehnuteľností daným geometrickým plánom, súd rozhodol o vydaní všetkých tých nehnuteľností, ktoré v súčasnosti nie sú zastavané a zamietol žalobu v časti vydania nehnuteľností, na ktorých bola od odňatia v roku 1947, vybudovaná stavba a to aj hrádza, ktorá svojim účelom spĺňa náležitosti stavby, pokiaľ ide o strechu hrádze, spevnené boky a pätu hrádze, novovytvorené parcely č. 2703/6, 2702/2, 2729/151, (2729/5), 2729/6 a 2729/7 a 2704/7 (§ 43 ods.1 písm. a/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavenom poriadku / stavba spojená s pevným základom/). V prípade ostatných novozameraných parciel 1154/3, 2758/13, 2758/14, 2758/15, 2758/16, 2755/12, 1154/2, 2702/11, 2729/15, v správe žalovaného 2/ nevzhliadol súd opodstatnenosť nevyhovieť žalobe, keď nebol rozhodujúci stav zápisu nehnuteľnosti v evidencii nehnuteľností, ale skutočný stav v čase vyhlásenia rozsudku, keď sa za predmet vydania považuje poľnohospodárska pôda a poľnohospodárska usadlosť, ktorá zahrňuje v sebe aj budovy, ktoré už odstupom času neexistujú, pričom k zmene zápisu v evidencii nehnuteľností doteraz nedošlo. V prípade žalovaného 3/ v sporoch, kde vystupoval ako povinná osoba, v každom jednom prípade na svoju obranu použil tvrdenie o nemožnosti vydania nehnuteľností, ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností ako zastavané pozemky. Súdy mu nedali za pravdu (porov. rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 9C 53/2007 v spojitosti s rozsudkom KS Banská Bystrica sp. zn.12Co 348/2008, rozsudok OS Komárno sp. zn.12C/77/2007, v spojitosti s rozsudkom KS Nitra sp. zn. 6Co 131/2010). Žalobca na základe pripojenej fotodokumentácie ako aj vyjadrenia spoločnosti MENSOR, s.r.o. Čadca k stavu pozemkov v čase rozhodovania o vydaní, v prípade parcely 2704/1, hoci je uvedená kultúra zastavaný pozemok a nádvoria, preukázal, že v skutočnosti ide o zarastený pozemok trávou, kríkmi a stromami, celá parcela mimo stavby hrádze. Z postoja žalovaného 3/ je zrejмый vysoký formalizmus, ktorý už bol nespočetnými rozhodnutiami súdov v tomto smere preklenený, napriek tomu z jeho strany ide o zjavné nerešpektovanie súdnej praxe. Jedno rozhodnutie, ktoré odporuje doterajšej súdnej prax za obdobie 14 rokov, čo prebiehajú tieto reštitučné spory, je v diametrálnom rozpore aj s nálezom Ústavného súdu, na čo poukázal žalobca vo svojom poslednom vyjadrení.

S poukazom na § 151 ods. 1 CSP súd prvej inštancie dôvodil, že žalovaný 2/, okrem uvedených dvoch parciel vydanie ostatných parciel nenamietol. Vydanie týchto nehnuteľností v tomto smere bolo potrebné považovať za nesporné, keď protistrana nárok výslovne nepoprela.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods.1 a 2 CSP.

Dôvodil, že žalobca požadoval od žalovaného 1/ vydanie týchto nehnuteľností: parcela č. 2702/5, o výmere 1248 m²; parcela č. 2702/1, o výmere 8000 m², parcela č. 2703/1, o výmere 989 m², parcela č. 2703/4, o výmere 372 m², parcela č.2703/6, o výmere 113 m². Súd vyhovel žalobe v časti vydania parciel č. 2702/5, 2702/1, 2703/1 a 2073/4 a zamietol v časti parcely č. 2703/6. Žalobca mal teda voči žalovanému 1/ úspech vo výmere 10.609 m² (zo žalovaných 10.722 m²) a neúspech vo výmere 113 m². Žalobca mal úspech v rozsahu 98,95 % a neúspech v rozsahu 1,05 %. Z toho vyplýva miera úspechu (98,95% - 1,05%) 97,9 %, čo predstavuje jeho úspech vo veci. K námietkam žalovaného 1/ k rozsahu úspechu žalobcu uvedeným v odvolacom konaní: Výklad žalovaného 1/ o neúspešnosti žalobcu vychádzajúc z výmery nehnuteľností uvedených v pôvodnej žalobe, tvrdené vo výmere 136.108 m², oproti v rozsudku vydaným nehnuteľnosťami od žalovaného 1/ vo výške 10.609 m², keď výmera pôvodne uplatnených nehnuteľností podľa žaloby zo dňa 19.3.2007 v zmysle spresnenia žalobného návrhu zo dňa 29.2.2008, kde došlo k spresneniu výmery, formou návrhu na špecifikáciu žaloby, ust. § 43 zákona č. 99/1963 Zb. o doplnení podania v uvedenom spresnení žaloby, keď niektoré nehnuteľnosti neboli identifikované výmerou, zodpovedala výmere 40.701 m², pričom v priebehu konania nastala zámena účastníka v časti žaloby zodpovedajúcej väčšine nehnuteľností, keďže

bez zavinenia žalobcu došlo k zmene správy nehnuteľností a teda pribratiu žalovaných 2/ a 3/, voči ktorým ostali zachované všetky účinky žaloby, ktorú považoval žalovaný 1/ za neúspech. K žalovaným 1/ namietanej možnosti nepriznania trov konania žalobcovi s poukazom na ust. § 257 CSP, t. j. že na strane žalovaného 1/ možno vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa výnimočne odôvodňujúce nepriznanie náhrady trov konania, keby žalobcovi ako úspešnej strane nemala prináležať zákonná náhrada trov konania: Cieľom reštitúcie, bolo minimalizovať všetky náklady oprávnenej osoby spojené s uplatňovaním reštitučného nároku, a to aj štandardné povinné poplatky, o to viac je potom v prípade úspechu oprávnenej osoby nevyhnutné priznať jej prislúchajúcu náhradu trov konania v zmysle CSP ako aspoň čiastočnú kompenzáciu skutočne vynaložených nákladov na úspešné bránenie svojho práva. Žalobca mal záujem sa dohodnúť v priebehu konania, v tomto smere prebiehali rokovania, keď k dohode nedošlo a nehnuteľnosti, ktoré bol povinný vydať žalovaný 1/, bola žaloba v podstatnom rozsahu uplatneného nároku dôvodná.

V prípade žalovaného 2/ súd rozhodol o vydaní nehnuteľností parcela parc. č. 1154/3, o výmere 562 m², parc. č. 2758/13, o výmere 4.138 m², parc. č. 2758/14, o výmere 2.141 m², parc. č. 2758/15, o výmere 164 m², parc. č. 2758/16, o výmere 542 m², celkom o výmere 7.547m², z celkovej uplatnenej výmery 11.750 m², keď žalobu zamietol čo do nároku na vydanie nehnuteľností parc. č. 2702/2, o výmere 2668 m², parc. č. 2729/151, o výmere 366 m², parc. č. 2729/5, o výmere 424 m², parc. č. 2729/6, o výmere 587 m², parcela č. 2729/7, o výmere 154 m², celkom o výmere 4.199 m². Pomer úspechu žalobcu bol 64,25% oproti úspechu žalovaného 2/ 35,75%. Žalobca bol úspešný v pomere 28,5%.

V prípade žalovaného 3/ žalobca požadoval o vydanie nehnuteľností parc. č. 2704/7, o výmere 4 m², parc. č. 2704/1 o výmere 2.093 m² a parc. č. 2704/4, o výmere 674 m². Neúspešný bol čo do výmery 4 m², parc. č. 2704/7, v rozsahu 0,14 %. Z uvedeného vyplýva miera úspechu (99,86 % - 0,14 %) 99,72%.

2. Proti IV. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o priznaní žalobcovi náhrady trov konania v pomernej časti voči žalovanému 2/ 28,50% podal včas odvolanie žalobca s návrhom na jeho zmenu priznaním žalobcovi nároku na náhradu trov konania voči žalovanému 2/ v rozsahu 47,88 %. Odvolanie podal z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Žalobca namieta, že súd nesprávne zistil skutkový stav veci – jeho úspech a z toho vyplývajúci pomer úspechu, v dôsledku čoho aj nesprávne právne posúdil nárok žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému 2/. Súd pri posudzovaní miery úspechu správne vychádzal z výmery žalovaných nehnuteľností - t. j. z počítateľnej hodnoty predmetu sporu, teda už nie z počtu kusov parciel, avšak žalobca má za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym výpočtom ohľadom úspechu žalobcu, teda aj k nesprávnemu pomeru úspechu žalobcu voči žalovanému 2/. Konkrétne súd prvej inštancie ráta ako úspech žalobcu len časť nehnuteľností, ohľadom ktorých bol žalobca úspešný voči žalovanému 2/, a to Parcelu č. 1154/3 o výmere 562 m², Parcelu č. 2758/13 o výmere 4.138 m², Parcelu č. 2758/14 o výmere 2.141 m², Parcelu č. 2758/15 o výmere 164 m², Parcelu č. 2758/16 o výmere 542 m², t. j. 5 parciel spolu o výmere 7.547 m². Avšak žalobca bol úspešný voči žalovanému 2/ aj ohľadom ďalších 4 parciel, teda aj ohľadom Parcely č. 2755/12 o výmere 53 m², Parcely č. 1154/2 o výmere 3.634 m², Parcely č. 2702/11 o výmere 644 m², aj Parcely č. 2729/150 o výmere 34 m²; t.j. parcely spolu o výmere 4.365 m², ktoré súd (pravdepodobne omylom či nepozornosťou) zabudol započítať ako úspech žalobcu. Úspech žalobcu voči žalovanému 2/ teda nepredstavuje vydanie 5 nehnuteľností o výmere 7.547 m², ako nesprávne uvádza súd v rozsudku, ale jeho úspech spočíva vo vydaní 9 nehnuteľností vychádzajúc priamo z výroku I. rozsudku, ktoré sú spolu o výmere 11.912 m². Pomer úspechu žalobcu voči žalovanému 2/ je teda potrebné posúdiť z nasledovných záverov o úspechu a neúspechu žalobcu: z celkových 14 žalovaných nehnuteľností voči žalovanému 2/ spolu o výmere 16.111 m², 100 %; úspech žalobcu v časti 9 vydaných nehnuteľností spolu o výmere 11.912m², 73,94 %; neúspech žalobcu v časti 5 nehnuteľností, v časti ktorých bola žaloba zamietnutá rozsudkom z 22.5.2018, nehnuteľností spolu o výmere 4.199 m², 26,06 %. Na základe úspechu žalobcu zodpovedajúceho 73,94 % a neúspechu žalobcu zodpovedajúceho 26,06 % potom miera úspechu žalobcu voči žalovanému 2/ predstavuje (73,94% - 26,06%) 47,88 %. Na základe uvedeného je zrejmé, že záver súdu o pomere úspechu žalobcu voči Žalovanému 2/ v rozsahu 28,5 % vychádzajúci z nesprávne stanoveného úspechu žalobcu je nesprávny. Súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o úspechu žalobcu a v tom dôsledku aj o pomere úspechu žalobcu voči žalovanému 2/, keď namiesto skutočného úspechu žalobcu v rozsahu 73,94% mal za to, že úspech žalobcu predstavuje len 64,25 % a namiesto skutočného pomeru úspechu 47,88% mal za to, že pomer úspechu žalobcu voči žalovanému 2/ pre účely náhrady trov konania je len v rozsahu 28,5%. S nesprávnymi skutkovými zisteniami súvisí aj nesprávne právne posúdenie veci, keď celkový právny záver súdu o priznaní náhrady trov konania žalobcovi v pomernej časti voči žalovanému 2/ v rozsahu 28,50% uvedený vo výroku IV. rozsudku je nesprávny. Ak by sa odvolací súd nestotožnil s tým, že v

danom prípade ide o vyššie uvedené odvolacie dôvody, vo všeobecnej rovine možno usúdiť, že došlo k tzv. vade konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci náhrady trov konania žalobcu voči žalovanému 2/.

3. Proti II. a V. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o uložení povinnosti žalovanému 3/ vydať vo výroku II. špecifikované nehnuteľnosti žalobcovi a o priznaní žalobcovi náhrady trov konania v pomernej časti voči žalovanému 3/ 99,72%, podal včas odvolanie aj žalovaný 3/, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti zamietnutím žaloby vo vzťahu k žalovanému 3/ a priznaním mu náhrady trov konania. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (podľa obsahu odvolania uplatnil aj odvolací dôvod podľa § 356 ods. 1 písm. b/ CSP, keď namietal nedostatočnosť odôvodnenia – nevysporiadanie sa súdom s jeho špecifickou námietkou). Súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku zaoberal námietkou žalovaného 3/ týkajúcej sa nemožnosti vydania sporných nehnuteľností z dôvodu, že dané nehnuteľnosti sú evidované v katastri nehnuteľností ako zastavané pozemky. Poukazoval na to, že táto procesná obrana žalovaného 3/ nebola úspešná ani v iných súdnych sporoch. Avšak nijakým spôsobom sa bližšie nevenoval jeho námietke týkajúcej sa nemožnosti vydania sporných nehnuteľností z dôvodu, že reštitučný zákon neumožňuje delenie zastavaného pozemku na časť reálne zastavanú a časť ostatnú, hoci žalovaný 3/ tvrdil, že nie je možné ani prihliadnuť na to, že neskôr odčlenené parcely majú v súčasnosti faktickú povahu umožňujúcu vydanie, je potrebné prihliadať na stav nehnuteľností, vrátane ich zápisu v katastri nehnuteľností, ku dňu účinnosti zákona, a že zákonodarca v rámci reštitučného zákona neaprobval postup, pri ktorom by bolo možné zastavený pozemok rozdeľovať na časti a oprávnenej osobe vydať tú časť, ktorú povinná osoba podľa úvahy súdu „nepotrebuje“ pre užívanie stavby.

Citoval § 6 ods. b/ zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam, a uviedol, že súd prvej inštancie považoval nárok žalobcu za čiastočne oprávnený a pristúpil k rozdeľovaniu a rozdeleniu pôvodných parciel tak, aby došlo k odčleneniu tých častí, ktoré sú zastavané, od tých, ktoré zastavané nie sú. Takýto postup a záver súdu však nie je možné považovať za správny, a to ani s ohľadom na účel uvedeného zákona. V tejto súvislosti poukázal na Uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/33/2016 z 23.3.2016, ktorý uviedol, že: „odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu zamietajúceho rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej“, keď ako dovolací súd rozhodoval o dovolaní navrhovateľky voči rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/294/2011 z 12.8.2015. „I v prípade, že by pozemky neboli zastavané v celej svojej výmere, podľa názoru odvolacieho súdu, tieto tvoria jeden ucelený celok, v ktorom sa nachádzajú stavby vo vlastníctve spoločnosti Jány s.r.o., preto ich nie je možné vydať. Odvolací súd zdôraznil, že napriek tomu, že v čase odňatia nehnuteľnosti pôvodnému vlastníkovi bol pozemok druhovo určený ako roľa, pri posudzovaní splnenia zákonom stanovených reštitučných podmienok je v danom prípade potrebné vychádzať zo skutočnosti, že v súčasnosti je pozemok zastavaný, resp. z neho vytvorené pozemky sú zastavané.“

V posudzovanej veci platí, že parcely :

- reg. C-KN č. 2704/1, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.093 m² a

- reg. C-KN č. 2704/4, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 674 m²,

sú parcely vytvorené na základe geometrického plánu č. 1707/18, vyhotoveného dňa 24.1.2018 C. D. E., autorizačne overeného dňa 24.1.2018 F. G., autorizovaným geodetom a kartografom a úradne overeného Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom dňa 9.2.208 pod č. G1-142/2018, pre katastrálne územie A. B. ako parcely odčlenené z pôvodnej parc. reg. C-KN č. 2704, ktorá je evidovaná Okresným úradom v Trnave, katastrálnym odborom ako druh pozemku zastavané plochy a nádvoria. Z dosiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že na pôvodnom pozemku, t.j. na par. reg. C-KN č. 2704, evidovaného Okresným úradom v Trnave, katastrálnym odborom sa nachádza aj pozemok, ktorý je zarastený trávou, kríkmi a stromami, ale aj reálne, skutočne zastavané plochy (budovy, hrádza, spevnené plochy a pod.).

Citoval z bodu 57. odôvodnenia rozsudku s tým, že aj v nadväznosti na vyššie citované uznesenie NS SR ako súdu dovolacieho pod sp. zn. 8Cdo/33/2016 z 23.3.2016, takýto pozemok – parc. C-KN č. 2704, označený kódom spôsobu využívania pozemku 18, je potrebné považovať za pozemok, ktorý i keď nebol zastavaný v celej svojej výmere, tvorí jeden ucelený celok, na ktorom sa nachádzajú stavby vystavané po prechode na štát, a preto nie je možné pristúpiť k odčleneniu iba určitých častí, ktoré výslovne zastavané nie sú.

Navyše obdobnú situáciu riešil už aj NS SR v uznesení sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, ktorý posudzoval správnosť dovolaní napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorý vyhovel žalobe a rozhodol o povinnosti navrátiť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam evidovaných v katastri inak

ako orná pôda a záhrady. Práve odvolací súd sa pri svojom rozhodovaní opierať aj o skutočný stav sporných nehnuteľností evidovaných v katastri inak ako poľnohospodárska pôda, a to najmä s dôrazom na vyjadrenie geodeta, ktorý posudzoval ich skutočný, reálny stav. NS SR jasne vyslovil, že: „Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľovi treba prisvedčiť v tom, že právny záver odvolacieho súdu o podraditeľnosti všetkých nehnuteľností tvoriacich predmet konania v čase jeho rozhodovania pod úpravu z ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. nejde považovať za správny. Už uvedené je preto možné zhrnúť tak, že spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 161/2005 Z. z. nie je iná než poľnohospodárska pôda, ktorej legálnu definíciu vo forme taxatívneho (úplného a uzavretého) výpočtu obsahuje ustanovenie § 2 písm. b/ zákona č. 220/2004 Z. z. Spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 161/2005 Z. z. sú potom výlučne stavby zodpovedajúce tam uvedeným kritériám (bez pozemkov).“

Na základe vyššie uvedeného má za to, že závery súdu prvej inštancie nie je možné považovať za akceptovateľné s ohľadom na zmysel a účel obmedzení vyjadrených v ust. § 6 písm. b/ reštitučného zákona. Reštitučný zákon hovorí o vydaní niektorých nehnuteľností, nie všetkých odňatých nehnuteľností. Takto to špecifikuje aj vyššie uvedené uznesenie NS SR, na ktoré v tomto podaní poukazuje ako na rozhodnutie dovolacieho súdu, ktoré je v zmysle CSP zdrojom poznania práva s normatívnou záväznosťou.

Navyše a v neposlednom rade hlavným dôvodom, pre ktorý sa nenavracia vlastníctvo k pozemku, ktorý bol po prechode do vlastníctva štátu zastavaný je to, aby sa zamedzilo vzniku sporov medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku, ktoré nevyhnutne a pravidelne vznikajú za situácie, kedy sú vlastníkom stavby a zastavaného pozemku rozličné subjekty. Nebolo úmyslom zákonodarcu vytvárať reštitučným zákonom situácie kedy by vlastník stavby stratil prístup k svojej stavbe v dôsledku vydania stavbou zastavaného pozemku, alebo jeho časti. Zákonodarca v rámci reštitučného zákona neaprobował postup, pri ktorom by bolo možné zastavený pozemok rozdeľovať na časti a oprávnenej osobe vydať tú časť, ktorú povinná osoba podľa úvahy súdu „nepotrebuje“ pre užívanie stavby. Reštitučný zákon neumožňuje delenie zastavaného pozemku na časť reálne zastavanú a časť ostatnú, ale hovorí o pozemkoch zastavaných stavbou (bez ohľadu na ich výmeru a mieru zastavanosti) a pozemkoch príľahlých (viď § 6 písm. b/), pričom ani pozemky príľahlé (teda nezastavané) nie je možné v zákonoch stanovených prípadoch vydať.

V prípade, ak by došlo k odčleneniu a vydaniu parciel podľa rozhodnutia súdu, má za to, že by takýto postup bol v rozpore s účelom a cieľom reštitučného zákona. Vydaním odčlenených parciel, ktoré sú zároveň „obklopené“ nehnuteľnosťami, ktoré nie je možné vydať a ostanú vo vlastníctve žalovaného, by nedošlo k zmierneniu následkov majetkových krívd. Žalobca by nemohol takto nadobudnuté nehnuteľnosti reálne užívať nakoľko by bol nevyhnutne obmedzovaný ekonomickou aktivitou žalovaného, ktorý využíva ostatné nevydané nehnuteľnosti tvoriace súčasť funkčného celku. Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu platí, že na sporné nehnuteľnosti sa vzťahuje § 6 písm. b/ reštitučného zákona, a ide teda o nehnuteľnosti, ku ktorým sa vlastníctvo nenavracia.

4. K odvolaniu žalovaného 3/ sa vyjadril žalobca tak, že sa s ním nestotožňuje, jeho námietky a odvolacie dôvody považuje za nedôvodné a účelové, rozhodnutie súdu vo výrokoch II. a V. je vecne správne a zákonné, preto ho navrhol v takýchto častiach potvrdiť. Rozsudok ohľadom spôsobilosti predmetu vydania (aj voči žalovanému 3/) odôvodnil súd tak, že vychádzajúc z vykonaných dôkazov rozhodol o vydaní všetkých tých nehnuteľností, ktoré v súčasnosti nie sú zastavané a zamietol žalobu v časti vydania nehnuteľností, na ktorých bola od odňatia v roku 1947 vybudovaná stavba a to aj hrádza. Súd mal za to, že rozhodujúci je skutočný stav nehnuteľností, nie stav zápisu nehnuteľností v evidencii nehnuteľností. Z vykonaných dôkazov (geometrický plán, vyjadrenie geodeta, výsluch geodeta, ortofotomapy a pod.) mal súd za jednoznačne preukázané, že v skutočnosti sú žalované pozemky (aj čo sa týkalo ostatných žalovaných vo väčšine pozemkov, okrem tých, ktoré boli zamietnuté rozsudkom z 22.5.2018, aj) čo sa týka žalovaného 3/ zarastené trávou, krikmi, stromami a sú mimo stavby hrádze. Navyše súd uviedol, že žalovaný 3/ v každom obdobnom spore použil na svoju obranu tvrdenie o nemožnosti vydania nehnuteľností, ktoré sú evidované v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy, pričom súdy mu nedali za pravdu. Súd vzhliadol zrejmy vysoký formalizmus v postoji žalovaného 3/, i nerešpektovanie súdnej praxe z jeho strany a z uvedených dôvodov sa nemohol stotožniť s jeho tvrdeniami.

Žalovaný 3/ odvolanie odôvodňuje v podstate z jediného dôvodu, že prvoinštančný súd sa nijakým spôsobom bližšie nevenoval jeho námietke týkajúcej sa nemožnosti vydania sporných nehnuteľností z dôvodu, že reštitučný zákon neumožňuje delenie zastavaného pozemku na časť reálne zastavanú a časť ostatnú. Žalovaný 3/ teda nepovažuje za správne a možné rozdeliť pôvodnú parcelu tak, že dôjde

k odčleneniu tých častí, ktoré sú zastavané, od tých častí, ktoré zastavané nie sú. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/33/2016 z 23.3.2016 a na uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo dňa 14.6.2018 a má za to, že na sporné nehnuteľnosti sa vzťahuje ust. § 6 písm. b/ reštitučného zákona a ide o nehnuteľnosti, ku ktorým sa vlastníctvo nenavracia. Žalovaný 3/ námietku o nemožnosti delenia zastavaného pozemku uvádzal len jednou vetou, resp. veľmi stručne v posledných vyjadreniach, a to popri hlavnej námietke o nemožnosti vydania z dôvodu evidencie pozemkov ako zastavaných. Až v odvolaní rozpracoval túto svoju myšlienku podrobnejšie, keď zrejme po oboznámení sa s odôvodnením rozsudku "zbadal na to priestor". Žalobca má za to, že súd na uvedenú námietku reagoval v rozsudku v kontexte posúdenia dôležitosti skutočného stavu nehnuteľností nie evidovaného, zároveň aj keď uviedol, že námietky žalovaného 3/ v tomto smere sú príliš formalistické a teda v reštitučných veciach v neprospech oprávnenej osoby neprijateľné, čo je potrebné chápať aj ako odpoveď na námietku žalovaného 3/ uvedenú v odvolaní. Z tohto dôvodu žalobca namieta, že argumentácia v rozsahu uvedenom v odvolaní ohľadom údajnej nemožnosti delenia zastavaného pozemku je prvýkrát uvedená až v odvolacom konaní, teda súd na to v podstate ani nemal možnosť odpovedať. Zároveň v tejto súvislosti dal do pozornosti možný rozpor s ust. § 366 CSP, tzv. uplatnenie nových prostriedkov procesnej obrany v odvolacom konaní bez splnenia zákonných predpokladov. Rovnako je z vyššie uvedeného zrejme aj účel odvolania podaného žalovaným 3/ - odďaľovanie právoplatnosti rozhodnutia (čo vyznieva v prospech žalovaného 3/, keďže počas tejto doby môže ekonomicky užívať žalované nehnuteľnosti) a čistá špekulatívnosť zo strany žalovaného 3/.

Avšak samotná námietka žalovaného 3/ o nemožnosti delenia zastavaného pozemku je absurdná a neopodstatnená. Reštitučný zákon nehovorí nič o tom, že by pôvodné pozemky nebolo možné deliť, preto treba vychádzať z jeho účelu, čím je náprava krívd z minulosti a v tom zmysle je potrebné a rozumné akceptovať aj delenie/ členenie pozemkov, ak to prispeje k naplneniu účelu Reštitučného zákona. Zároveň ani žiadne iné predpisy nezakazujú uvedené delenie nehnuteľností, ani ich žalovaný 3/ neoznačuje, pričom platí základný princíp vyplývajúci z čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: „čo nie je zakázané, je dovolené“. Podstatné je však aj to, že k rozčleňovaniu pôvodných nehnuteľností nedochádza zo strany žalobcu, ale práve zo strany povinných osôb, keď napr. aj žalovaný 2/ geometrickým plánom rozčlenil pôvodné pozemky pri rekonštrukcii hrádzi, alebo aj z dôvodu konania registra obnovenej evidencie pozemkov či vykonania pozemkovo-právnych úprav, t.j. objektívnych skutočností. Vlastníctvo a držba žalovaných pozemkov (až do právoplatného rozhodnutia o ich vydaní žalobcovi) prislúcha Slovenskej republike v správe žalovaných a dispozícia s pozemkami a ich členenie je prioritne v ich moci. Žalovaný 3/ nemôže takúto skutočnosť pričítať na ťarchu žalobcu ako oprávnenej osoby, pretože by tak došlo k zmareniu všetkých reštitúcií, keďže takmer nikdy nie sú pôvodné pozemky z 50-tych rokov minulého storočia zachované v celosti až do súčasnosti. Okrem toho žalobca geometrickým plánom práveže sceľoval pozemky, nie rozdeľoval (pozri geometrický plán č. 1707/18). Pre úplnosť rovnako reštitučný zákon neukladá oprávnenej osobe, ako má s pozemkami nakladať po ich vydaní, že musí byť umožnený prístup k pozemku, ani ďalšie žalovaným 3/ „ukladané“ povinnosti, či podmienky pre vydanie nehnuteľností nad rámec zákona, preto všetky takéto tvrdenia žalovaného 3/ sú irelevantné pre posúdenie spôsobilosti predmetu vydania a podľa reštitučného zákona. Žalobca nevidí v uvedenej námietke žalovaného 3/ žiadne ratio. Zo strany žalovaného 3/ ide o tvorbu ďalších podmienok, resp. prekážok pre vydanie nehnuteľností, nad rámec reštitučného zákona. Zároveň sa tým absolútne popiera dosiahnutie účelu reštitučného zákona - zmiernenie krívd spáchaných cirkvi v minulosti a navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré jej boli násilne a bez náhrady odňaté.

Žalobca má dokonca za to, že nejde podstatnú námietku zo strany žalovaného 3/, ale práveže len o nepodstatnú a absurdnú poznámku/otázku, na ktorú nie je súd povinný dávať žiadnu osobitnú odpoveď. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax súdov SR v otázke potrebného rozsahu odôvodnenia súdnych rozhodnutí: "Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia" (rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. US 76/07).

Ohľadom žalovaným 3/ priloženého uznesenia NS SR sp. zn. 8Cdo/33/2016z 23.03.2016 uviedol, že žalovaný 3/ cituje meritum veci z konštatačnej časti rozhodnutia – opis konania na odvolacom súde, teda cit. záver nepredstavuje názor NS SR. NS SR neskúmal v tejto veci meritum veci, ale len prípustnosť dovolania a vo výroku rozhodol tak, že dovolanie odmietol pre jeho procesnú neprípustnosť. Navyše z cit. záveru krajského súdu jasne vyplýva, že odvolací súd bez ďalšieho akceptuje rozčlenenie pôvodného pozemku, keďže sa vyjadruje k „z neho vytvoreným pozemkom" a to bez toho, že by možnosť rozčlenenia pôvodného pozemku akokoľvek spochybňoval. Krajský súd svoj záver o nemožnosti vydať tam žalované pozemky opiera o skutočnosť, že tieto majú tvoriť jeden ucelený celok, v ktorom sa nachádzajú stavby

vo vlastníckej konkrétnej spoločnosti, čo nijako nemožno aplikovať na predmetnú vec, keďže tu sa nenachádza žiadny ucelený celok zastavaný stavbami konkrétnej obch. spoločnosti. Pôvodný pozemok C-KN č. 2704 nemožno považovať za jeden ucelený celok zastavaný stavbami, ako tvrdí žalovaný 3/, pretože za prvé v celosti ani neexistuje, už žalovaný 2/ a ďalšie objektívne skutočnosti ho rozparcelovali na viacero menších parciel, z ktorých tie, ktoré ostali predmetom tohto konania, nie sú vôbec zastavané. Za ďalšie zastavaná časť pozemkov (hrádza) sa nijako netýkala žalovaného 3/ (ale žalovaného 2/) a žalovaný 3/ sa nad rámec svojich práv domáha nemožnosti vydania nehnuteľností z dôvodov nanajvyš možných na strane žalovaného 2/ (pozn. pričom existenciu takých dôvodov žalobca popiera), pričom aj samotný žalovaný 2/ akceptoval vydanie nehnuteľností, ktoré nie sú v skutočnosti zastavané a nepodal ani odvolanie voči vyhovujúcej časti rozsudku.

Čo sa týka skutočného stavu nehnuteľností, v danej veci nie je sporné, že predmetné pozemky, ktoré ostali predmetom konania, sú zalesnené, zatrávnené, nezastavané, nie sú súčasťou žiadneho zastavaného funkčného celku, ich príhľané pozemky sú rovnako zalesnené a zatrávnené a nie je daná žiadna prekážka pre ich vydanie. Rozhodnutie súdu je vecne správne a zákonné. Doložil aktuálnu ortofotomapu pozemkov, ktoré ostali predmetom konania voči žalovanému 3/ - parcely č. 2704/1, 2703/1 (scelené do žalovanej parcely 2704/1 podľa GP 1707/18), 2704/4, 2708/6 a 2704/5 (scelené do žalovanej parcely 2704/4 podľa GP 1707/18).

K uzneseniu NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, týkajúceho sa posudzovania nehnuteľností podľa evidovaného stavu nie skutočného stavu je potrebné uviesť, že ide o ojedinelé rozhodnutie vybočujúce z rozhodovacej praxe súdov SR, ktoré jednoznačne zastávajú, že rozhodujúci je skutočný stav nehnuteľnosti (NS SR 4Cdo/238/2013, ÚS SR II. ÚS 71/2015, nález ÚS SR III. ÚS 342/2017-54 a pod.). Zo strany oprávnenej osoby - žalobcu bola proti tomuto rozhodnutiu NS SR podaná ústavná sťažnosť, ktorá bola nedávno uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 46/2020-43 zo 4.2.2020 prijatá na ďalšie konanie. S predloženými rozhodnutiami žalovaného 3/ sa však už aj súd prvej inštancie správne vysporiadal v 61. bode rozsudku, keď uviedol, že ide o ojedinelé rozhodnutie odporujúce doterajšej súdnej praxi a je v diametrálnom rozpore s nálezom Ústavného súdu SR predloženým žalobcom (sp. zn. III. ÚS 342/2017-54).

Žalovaný 3 svoje tvrdenia uvádzané v odvolaní nijako nepreukázal, ani ich len nepodoprel žiadnymi vykonanými dôkazmi, naproti početným dôkazom predloženým v tomto súdnom konaní žalobcom. Žalovaný 3/ teda neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Tvrdenia žalovaného 3/ v odvolaní sú navyše aj absurdné, neodôvodnené, vybočujúce nad zákonný rámec, preto odvolaniu žalovaného 3/ nemožno vyhovieť. Vo zvyšku (naplnení ostatných predpokladov pre vydanie nehnuteľností) chápe z odvolania podaného žalovaným 3/ to, že žalovaný 3/ už nesplnenie ďalších predpokladov nenamieta, stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie o splnení všetkých ostatných predpokladov pre vydanie nehnuteľností v zmysle reštitučného zákona (t. j. okrem spôsobilosti predmetu vydania). Odvolanie žalovaného 3/ je účelové, nedôvodné a špekulatívne a odvolacie dôvody nie sú naplnené; preto odvolaniu nemožno vyhovieť.

5. Po uplynutí odvolacej lehoty žalovaný 3/ v podaní z 2.10.2020 doplnil odvolanie, keď uviedol, že dňa 21.9.2020 mu bol doručený rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/162/2019 z 29.7.2020, ktorý je relevantný pre prejednávanú vec a potvrdzuje existenciu ustálenej rozhodovacej praxe najvyššej súdnej autority (čl. 2 ods. 2 CSP), z ktorého dôvodu bolo potrebné predložiť toto podanie. V označenom rozhodnutí NS SR bolo konštatované (bod 21. odôvodnenia), že "spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 161/2005 Z. z. nie je iná než poľnohospodárska pôda, ktorej legálnu definíciu vo forme taxatívneho výpočtu obsahuje ustanovenie § 2 písm. b) zák. č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy..." Zároveň bolo v citovanom rozhodnutí uvedené (bod 22.), že "...pri vymedzení, či je nehnuteľnosť spôsobilá na vydanie sa musí vždy postupovať striktnie podľa § 2 ods. 1 tohto zákona (pozn. zákon č. 160/2005 Z. z.)". Uvedený Rozsudok NS SR odkazuje na skorší rozsudok dovolacieho súdu sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, ktorý dospel k rovnakým záverom ohľadom skutočnosti, že spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa zákona č. 161/2005 Z. z. nie je iná než poľnohospodárska pôda a lesný pôdny pôdy fond. Na základe uvedených skutočností je nutné dospieť k záveru, že v zmysle právne záväznej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nie je možné navrátiť vlastníctvo k pozemkom vedeným v katastri nehnuteľností ako zastavané plochy (resp. ostatné plochy). Z uvedeného vyplýva, že nie je možné navrátiť vlastníctvo k zastavaným plochám, nakoľko nie sú spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 161/2005 Z. z. Pokiaľ prvostupňový súd uložil žalovanému 2/ povinnosť vydať zastavané plochy a nádvorcia, rozhodol tak v priamom rozpore s ustálenou súdnou praxou, na ktorú poukazuje vyššie. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, ktorého

presvedčivosť a záväznosť je zdôraznená jeho publikovaním v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR, „nástrojom riešenia nesúlady medzi údajmi katastra a skutočným stavom...je postup normovaný v ustanovení § 10 zákona č. 220/2004 Z. z. umožňujúci zmenu kvalifikácie poľnohospodárskej pôdy a na poľnohospodársku a opačne. Najvyšší súd zároveň v zmieňovanom rozhodnutí zdôraznil (bod 21. Odôvodnenia), že za rozhodujúci stav pre účely posudzovania druhu pozemkov požadovaných na navrátenie, je potrebné považovať „stav v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 161/2005 Z. z., poľažne stav v čase urobenia tzv. reštitučnej výzvy.“ Z uvedeného záveru vyplýva zároveň aj nemožnosť vykonávania geodetických obhliadok ex post s výrazným časovým odstupom po uplatnení výzvy, pričom Najvyšší súd polemizuje so samotnou možnosťou meniť druh pozemkov zapísaných v katastri nehnuteľností na základe obhliadky v teréne mimo postupu podľa zákona č. 220/2004 Z. z.

6. Žalobca sa k doplneniu odvolania žalovaným 3/ vyjadril tak, že sa s ním nestotožňuje, považuje ho za neopodstatnené, nesúladne s právnymi predpismi, nereflektujúce všetku rozhodovaciu prax súdov SR, ale len účelovo vybraté rozhodnutia hodiace sa v prospech žalovaného 3/. Žalovaný 3/ podal Doplnenie odvolania zreteľne po uplynutí zákonnej lehoty, už z tohto dôvodu naň nemožno prihliadať, nejde ani o novoty, ktoré možno použiť v tomto odvolacom konaní. Rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, ohľadom ktorého v Doplnení odvolania žalovaný 3/ rozširuje svoju procesnú obranu, už žalovaný 3/ spomína v odvolaní, teda nie je daný žiadny dôvod, prečo by túto procesnú obranu nemohol uplatniť už skôr, t.j. v rámci zákonnej lehoty, preto na argumentáciu žalovaného v Doplnení odvolania spojenú s uvedeným rozsudkom nemožno vôbec prihliadať. Napokon ani druhý (recentný) rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/162/2019 z 29.7.2020 neuvádza argumentačne nič navyše oproti prvému, vyššie uvedenému rozsudku NS SR, keďže len preberá jeho závery, preto toto rozhodnutie neprináša vôbec žiadne novoty v spornej otázke.

Čo sa týka rozsudku NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, ktorý presadzuje neprípustný prílišný formalizmus vo výklade reštitučného zákona, ako už žalobca uvádzal aj vo vyjadrení zo 16.9.2020 k odvolaniu žalovaného 3/, ide o ojedinelé/prvé rozhodnutie NS SR prezentujúce uvedený záver. Tento rozsudok presadzuje opačné závery ako dovtedajšie teoretické východiská. Právna úprava i aplikačná prax súdov SR (napr. z rozhodovacej praxe NS SR: rozsudok sp. zn. M - Sždov 13/2002, rozsudok sp. zn. 4Cdo 23812013 z 28.7.2014. Uznesenie NS SR z 28.9.2010 so sp. zn. 4Cdo/24712009) v otázke reštitučných nárokov a osobitne spôsobilosti predmetu vydania a najvyšší súd v prípade takéhoto zásadného odklonu ani nedodržel zákonný postup v zmysle ust. § 48 CSP - postúpenie veci na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Okrem toho je rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 v rozpore s jednoznačnou judikatúrou Ústavného súdu SR (napr. nález ÚS SR III. ÚS 342/2017-54 z 25.10.2017, uznesenie ÚS SR zo 4.2.2015 č. k. II. ÚS 71/2015-31), ktorá zastáva názor, že podstatným pre posúdenie spôsobilosti predmetu vydania v zmysle reštitučného zákona je skutočný stav nehnuteľností a nie ich zápis evidovaný v katastri nehnuteľnosti.

Konkrétne Ústavný súd v nedávnom náleze III. ÚS 342/2017-54 z 25.10.2017 zdôraznil, že rozlišovanie poľnohospodárskej pôdy" podľa zákona č. 220/2004 Z. z. a „poľnohospodárskeho pôdneho fondu" podľa zákona č. 307/1992 Zb., ako to urobil aj dovolací súd v rozsudku NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, nemá opodstatnenie (keďže jediným účinným zákonom, na ktorý mohol reštitučný zákon v čase jeho prijatia odkázať, bol zákon č. 220/2004 Z. z.). Dokonca uviedol, že vylúčenie parcel reálne využívaných na poľnohospodárske účely, ale formálne evidovaných inak ako orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty, by bolo popretím práva na spravodlivosť ako imanentnej kategórie daného reštitučného práva k pôvodnému cirkevnému majetku. Obdobne aj vylúčenie parcel slúžiacich na zabezpečenie využívania poľnohospodárskej pôdy na daný účel (cesta, chodník, hospodársky dvor a pod.) z vydania nehnuteľnosti reštituentovi by mohlo znamenať v okolnostiach konkrétnej veci znemožnenie faktického užívania reštituovanej poľnohospodárskej pôdy, čím by došlo k popretiu samotného účelu reštitúcie. Teda Ústavný súd dokonca uviedol, že nielen vydanie pozemkov reálne využívaných na poľnohospodárske účely hoci aj formálne evidovaných inak je v súlade s reštitučným zákonom, ale súladné je aj vydanie pozemkov slúžiacich na zabezpečenie využívania poľnohospodárskej pôdy na daný účel.

Skutočnosť, že rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 bol medzičasom, t. j. pred rozhodnutím Ústavného súdu o ňom, aj publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR nemožno nazvať inak ako nešťastnou, no nič to nemení na jeho priamom rozpore s judikatúrou Ústavného súdu, teda jeho ústavnej neudržateľnosti a na existencii ostatnej protichodnej aplikačnej praxe súdov SR. Napokon, keďže rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 sa nevysporiadal dostatočne vôbec s protichodnou rozhodovacou praxou súdov SR a nebol vydaný zákonným procesným postupom, jeho relevancia a presvedčivosť je veľmi nízka. Ďalší rozsudok NS

SR sp. zn. 2Cdo/16212019 z 29.7.2020, ktorý žalovaný 3/ v Doplnení odvolania uvádza, vychádza v relevantných otázkach pre toto súdne konanie v celom rozsahu z vyššie uvedeného rozsudku NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, keďže najvyšší súd mal za to, že pre neho je rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR záväzná a ďalej predmetnú otázku či súdnu prax ani neskúmal. V zmysle uvedeného sa potom na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/162/2019 z 29.7.2020 vzťahuje rovnako celá vyššie uvedená argumentácia.

Napriek naštrbeniu aplikačnej praxe v dôsledku rozporuplného rozsudku NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 má za to, že závery tohto rozhodnutia a všetkých na neho nadväzujúcich rozhodnutí, ako aj tvrdenia žalovaného 3/ v tomto súdnom konaní predstavujú neprípustný, príliš formalistický výklad reštitučného zákona (v neprospech oprávnenej osoby), popierajúci jeho samotný zmysel, nedovolenú tvorbu práva, svojvôľu, v konečnom dôsledku zasahujú do základných práv žalobcu na súdnu ochranu a ochranu majetku, teda sú ústavne nekonformné. Súd prvej inštancie sa už vysporiadal so žalovaným 3/ opätovne zdôrazňovaným rozsudkom NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 v rozsudku (bod 61), keď správne uviedol, že ide o ojedinelé rozhodnutie odporujúce doterajšej súdnej praxi a je v diametrálnom rozpore s nálezom Ústavného súdu SR predloženým žalobcom (sp. zn. III. ÚS 342/2017-54). Akákoľvek argumentácia /procesná obrana/ Doplnenie odvolania žalovaného 3/ smerujúca k časti súdneho konania voči žalovanému 3/, ako sa uvádza na str. 3 ods. 2 Doplnenia odvolania, je podaná neoprávnenou osobou a bez relevancie pre časť súdneho konania voči žalovanému 2/. Zároveň je bez akéhokoľvek významu, pretože žalovaný 2/ nepodal ani odvolanie voči vyhovujúcej časti rozsudku, ergo akceptoval vydanie nehnuteľnosti žalobcovi, ktoré nie sú v skutočnosti zastavané, hoci sú evidované ako zastavané plochy a prispel tak k naplneniu účelu reštitučného zákona.

V súdnom konaní bolo jednoznačne preukázané (geometrický plán, vyjadrenie geodeta, výsluch geodeta, ortofotomapy a pod.), že žalované pozemky sú v skutočnosti, čo sa týka žalovaného 3/ (ale aj ostatných žalovaných, okrem tých, ktoré boli zamietnuté prvým rozsudkom z 22.5.2018), zarastené trávou, kríkmi, stromami a sú mimo stavby hrádze. Teda neexistuje žiadna prekážka pre vydanie žalovaných nehnuteľností, ale tieto je potrebné v zmysle ust. § 2 ods. 1 reštitučného zákona (za splnenia všetkých ostatných podmienok, ktoré už neostali ani sporné) žalobcovi vydať a navrátiť mu k nim vlastnícke právo. Rozsudok je preto správny, zákonný, v zhode s väčšinovou aplikačnou praxou súdov SR, najmä Ústavného súdu SR.

V tomto prípade je potrebné uprednostniť ústavne konformné rozhodovanie, ktoré je v súlade s väčšinovou rozhodovacou praxou všeobecných súdov SR (napr. Okresného súdu v Komárne a Krajského súdu v Nitre) a jednoznačnou rozhodovacou praxou Ústavného súdu, ktorého cieľom je dosiahnutie účelu Reštitučného zákona, pred rozhodovaním formalistickým, popierajúcim základné práva, základné princípy zmysel právnej úpravy i fungovanie právneho štátu ako také.

7. Žalovaný 3/ k vyjadreniu žalobcu uviedol, že tvrdenie žalobcu o tom, že uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 je ojedinelým rozhodnutím vybočujúcim z doterajšej praxe, nie je správne a ani pravdivé. Po vydaní rozsudku NS SR sp. zn. 2Cdo/162/2019 z 29.7.2020 už neobstojí tvrdenie žalobcu, že uznesenie sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 je ojedinelým rozhodnutím vybočujúcim z rozhodovacej praxe súdov SR. Rovnako platí, že podaná ústavná sťažnosť proti uzneseniu sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018 sa nemôže dotknúť právnych názorov uvádzaných v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/162/2019 z 29.7.2020.

V zmysle rozhodnutia ústavného súdu III. ÚS 551/2012 neprislúcha ústavnému súdu úloha zjednocovania judikatúry in abstracto, preto nemôže byť ani ústavná sťažnosť prostriedkom zjednocovania judikatúry.

8. Žalobca v podaní z 12.5.2021 predložil Nález ÚS SR č. k. III. ÚS 46/2020-71 z 30.3.2021, ktorým ÚS SR na podklade sťažnosti sťažovateľa – žalobcu o.i. zrušil uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo 169/2016 zo 14.6.2018, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 7/2019 pod R 75/2019, na ktoré odkazuje žalovaný 3/ v odvolaní v otázke spôsobilosti predmetu vydania, a vec vrátil NS SR na ďalšie konanie. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že nemôže obstať argumentácia žalovaného 3/ v tomto smere a na predmetné uznesenie NS SR nie je možné prihladať.

9. Žalobca k vyjadreniu žalovaného 3/ uviedol, že je toho názoru, že z logiky veci jedno ojedinelé rozhodnutie NS SR, ktoré vybočuje z ustálenej praxe nie je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax. Zároveň v súvislosti s týmto argumentom poukázal žalobca na nález Ústavného súdu SR zo 6.10.2020 sp. zn. I. ÚS 115/2020, v ktorom Ústavný súd vyslovil nasledovný právny názor: „Ústavný súd sa nemôže stotožniť s názorom najvyššieho súdu, že jedno, prípadne dve nepublikované rozhodnutia

môžu predstavovať otázku vyriešenú, teda otázku, o ktorej existuje ustálená rozhodovacia prax. Ak aj najvyšší súd mieni pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu začleniť aj v príslušnej zbierke nepublikované rozhodnutia, musí byť rozhodovacia činnosť senátov najvyššieho súdu skutočne opakujúca sa. Uznesenie 2Cdo/162/2019 je rozhodnutím NS SR, ktoré je nepublikované, zároveň nevyjadruje opakujúci sa názor NS SR a nespĺňa ani podmienku dohľadateľnosti, resp. dostupnosti. Aj z tohto dôvodu ho nie je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Žalobca naďalej trvá na tom, že v súdnom konaní je potrebné uprednostniť ústavno-konformné rozhodovanie, ktoré odzrkadľuje aj v podstate jednotnú rozhodovaciu prax všeobecných súdov Slovenskej republiky.

10. Žalobca v podaní z 29.7.2021 predložil rozsudok NS SR z 31.5.2021 sp. zn. 5Cdo/148/2019, ktorým bolo zamietnuté dovolanie Slovenského pozemkového fondu podané proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22.11.2018 č. k. 5Co/487/2015-350. Dôvodil, že ide o rozsudok vo veci obdobnej prejednávanej veci, v ktorom sa o.i. rieši aj otázka zásadná aj v tomto konaní, či je možné vydať reštituentské pozemky, ktoré neslúžia poľnohospodárskej výrobe bezprostredne resp. sú zastavané hospodárskymi stavbami, ale tieto pozemky sú nepostrádateľné pre poľnohospodársku výrobu, NS SR uviedol: „Odvolací súd pri posudzovaní platnosti dohody o vydaní veci z 20.07.1995 z hľadiska jej súladu s reštitučným zákonom vychádzal zo zmyslu a účelu inštitútu reštitúcií a reštitučného zákona, z jeho predmetu (nehnutelná vec, keď nehnuteľnosťami sú podľa ich definície danej v § 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka pozemky a stavby spojené pevným základom so zemou), z druhu vydávaných pozemkov vedeného v katastri nehnuteľností (orná pôda, trvalé trávne porasty) a zo spôsobu ich skutočného využívania (poľnohospodárstvo), ktorý podľa bodu 10. odvolacieho rozsudku nebol medzi stranami sporný. Správne preto vychádzal z toho, že ide o poľnohospodársky pôdny fond v zmysle § 2 ods. 1 v r. 1995 účinného zák. č. 307/1992 Zb., do ktorého okrem ornej pôdy a trvalých trávnych porastov patria aj pozemky, ktoré síce neslúžia poľnohospodárskej výrobe bezprostredne, ale sú pre ňu nepostrádateľné. Úvaha odvolacieho súdu, že v prejednávanom spore časti vydaných pozemkov (poľnohospodárskej pôdy), na ktorých sú zriadené vyššie vymenované stavby, priamo a bezprostredne poľnohospodárskej výrobe (v zmysle pestovania poľnohospodárskych plodín, využívania ako lúky alebo pasienky pozn. dovolacieho súdu) neslúžia, no sú pre ňu nepostrádateľné (tvoria časť hospodárskeho dvora). Plnohodnotná prevádzka poľnohospodárskeho dvora totiž vyžaduje aj existenciu hospodárskych stavieb (v prejednávanom spore konkrétne senníkov, skladu obilia, priestoru na pohonné hmoty a ostatných, uvedených v bode 2.1. tohto rozsudku), preto sú časti pozemkov nimi zastavané nepostrádateľné pre poľnohospodársku výrobu, ktorej priamo práve v dôsledku zastavania neslúžia, no tvoria poľnohospodársky pôdny fond, čomu zodpovedalo aj ich označenie v katastri nehnuteľností. Odvolací súd dovolateľom nastolenú otázku zásadného právneho významu zodpovedal ústavne udržateľným spôsobom, chrániac ústavné právo vlastníť majetok pôvodného vlastníka pozemkov, ktorému bolo násilne odobraté. Správnosti tohto riešenia nasvedčuje aj nasledujúca právna úprava zák. č. 161/2005 Z. z.“

Vzhľadom nato, že aj v tomto prípade je medzi stranami sporná otázka, či predmetné nehnuteľnosti je možné vydať, má žalobca za to, že uvedený názor NS SR je možné a nutné mutatis mutandis aplikovať aj na prejednávanú vec (s poukazom na zásadu uvedenú v čl. 2 ods. 2 CSP). V tomto prípade sú predmetom vydania pozemky vedené ako zastavaná plocha a nádvorie, pričom žalobca tvrdil a preukázal, že tieto pozemky sú nepostrádateľné pre hospodársku činnosť a majú pre ňu zásadný význam (pozn. ide o pozemky, ktoré sú zalesnené, zatrávnené, nezastavané, nie sú súčasťou žiadneho zastavaného funkčného celku, ich príslušné pozemky sú rovnako zalesnené a zatrávnené). V zmysle záverov NS SR v rozsudku je tak zrejmé, že tieto nehnuteľnosti je možné vydať a navrátiť vlastnícke právo oprávnenej osobe. NS SR opäť tak rozhodol v súlade so svojou predchádzajúcou rozhodovacou praxou (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/238/2013 z 27.7.2014) ako aj ustálenou rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR (uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 373/2012 z 23.8.2012, sp. zn. II. ÚS 71/2015-31 zo 4.2.2015, Nález č. k. III. ÚS 342/2017-54 z 25.10.2017).

11. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané

odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP), preskúmal rozsudok v napadnutých častiach (jeho II., IV., V. a závislý VI. výrok) v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že súd prvej inštancie v miere postačujúcej pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav a vec samú aj správne posúdil po právnej stránke, avšak pre formálne nedostatky II. výroku napadnutého rozsudku bola potrebná jeho formálna zmena.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu boli odvolaniami napadnuté výroky II., IV., V. a závislý VI. výrok (v poradí druhého) rozsudku súdu prvej inštancie. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výrokoch I. a III. nadobudol právoplatnosť 21.8.2020.

13. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Nedôvodnou tak bola námietka žalovaného 3/ o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

14. Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľa/žalovaného 3/) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia vo veci samej ohľadom nároku žalobcu voči žalovanému 3/ (tak ako táto - rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia rozsudku).

Už súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vo vzťahu k veci samej v podstate vysporiadal aj s odvolacími námietkami žalovaného 3/, keďže takmer všetky podstatné tvrdenia z odvolania (okrem nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku) odvolateľ uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie.

15. Predmetný reštitučný zákon (zákon č. 161/2005 Z.z.) podrobne špecifikuje podmienky, za ktorých možno oprávnenej osobe priznať reštitučný nárok na vydanie nehnuteľností, keď zákon v ust. § 2 ods. 1 vymedzuje nehnuteľné veci, ktoré sú predmetom vydania, § 2 ods. 2 definuje oprávnenú osobu, § 3 ods. 1 taxatívne vymedzuje spôsoby odňatia vlastníckeho práva oprávnenej osobe, reštitučný titul, § 4 ods. 1 definuje povinnú osobu, § 5 ods. 1 ustanovuje prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva voči povinnej osobe, § 5 ods. 3 ustanovuje prekluzívnu lehotu na uplatnenie práva na súde, § 6 taxatívne vymedzuje k akým nehnuteľnostiam sa vlastnícke právo nevracia. Pre úspešné uplatnenie reštitučného nároku je nevyhnutné, aby boli splnené všetky vyššie uvedené zákonné podmienky súčasne, a teda nesplnenie čo i len 1 z nich má za následok že reštitučnému nároku nemožno priznať úspech.

Odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, že nehnuteľnosti (uvedené v napadnutom II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie), ktorých vydania sa žalobca domáha voči žalovanému 3/ sú spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva v zmysle § 2 ods. 1 reštitučného zákona, súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď uzavrel, že žalobca v spore preukázal, že v danom prípade ide o také pozemky, ku ktorým zákon navrátenie vlastníctva umožňuje, a teda, že evidenčný stav predmetných nehnuteľností (zastavané pozemky) nezodpovedá ich skutočnému stavu (pozemky, kde je súvislý porast, zarastené trávou, kríkmi a stromami). Správne poukázal na podporu svojho záveru na závery Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 342/2017-54 z 25.10.2017 body 34 - 36: „nepresná evidencia druhu parciel v katastri nehnuteľností nemôže privodiť zhoršenie postavenia reštituenta a spôsobiť tak ďalšiu krivdu“, ako aj „vylúčenie parciel reálne využívaných na poľnohospodárske účely, ale formálne evidovaných inak, by bolo popretím práva na spravodlivosť ako imanentnej kategórie daného reštitučného práva k pôvodnému cirkevnému majetku, obdobne aj vylúčenie parciel slúžiacich

na zabezpečenie využívania poľnohospodárskej pôdy na daný účel...“ Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že rozhodujúci je skutočný stav nehnuteľnosti, nie stav zápisu nehnuteľností v evidencii nehnuteľností. Vykonaným dokazovaním (geometrický plán, výpoveď geodeta, ortofotomapy, vyjadrenie spoločnosti MENSOR s.r.o.) bolo jednoznačne preukázané tvrdenie žalobcu, že v skutočnosti sú sporné nehnuteľnosti, uvedené v napadnutom II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, zarastené trávou, kríkmi a stromami, sú mimo stavby hrádze, sú nepostrádateľné pre hospodársku činnosť a majú pre ňu zásadný význam (ide o pozemky, ktoré sú zalesnené, zatrávené, nezastavané, nie sú súčasťou žiadneho zastavaného funkčného celku). Ustanovenie § 2 ods. 1 písm. a/ a c/ zák. č. 161/2005 Z.z. je potrebné vyložiť tak, že vlastnícke právo sa vracia k tým nehnuteľným veciam tvoriacim poľnohospodársku pôdu resp. lesný pôdny fond, ktoré v čase prijatia tohto reštitučného zákona i v čase ich vrátenia tvoria poľnohospodársku pôdu (definovanú v ustanovení § 2 písm. b/ zák. č. 220/2004 Z.z.) resp. lesný pôdny fond (porovnaj rozsudok NS SR z 26.11.2020 sp. zn. 5Cdo 27/2017), a - akceptujúc právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky uvedený v náleze III. ÚS 342/2017 z 25. októbra 2017 - aj také nehnuteľnosti, ktoré síce z hľadiska formálneho, teda podľa údajov zapísaných v katastri nehnuteľností sú zapísané inak ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty, avšak v skutočnosti sú reálne využívané na poľnohospodárske účely.

Žalovaný 3/ v odvolaní vytkol súdu prvej inštancie, že sa bližšie nevenoval jeho námietke týkajúcej sa nemožnosti vydania sporných nehnuteľností z dôvodu, že reštitučný zákon neumožňuje delenie zastavaného pozemku na časť reálne zastavanú a časť ostatnú (ale hovorí o pozemkoch zastavaných stavbou bez ohľadu na ich výmeru a mieru zastavanosti), hoci žalovaný 3/ tvrdil, že nie je možné ani prihliadnuť na to, že neskôr odčlenené parcely majú v súčasnosti faktickú povahu umožňujúcu vydanie, je potrebné prihliadať na stav nehnuteľností, vrátane ich zápisu v katastri nehnuteľností, ku dňu účinnosti zákona, a že zákonodarcu v rámci reštitučného zákona neaprobował postup, pri ktorom by bolo možné zastavený pozemok rozdeľovať na časti a oprávnenej osobe vydať tú časť, ktorú povinná osoba podľa úvahy súdu „nepotrebuje“ pre užívanie stavby. Žalovaný 3/ nepovažuje za správne a možné rozdeliť pôvodnú parcelu (C KN č. 2704) tak, že dôjde k odčleneniu tých častí, ktoré sú zastavané, od tých častí, ktoré zastavané nie sú, v ktorej súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/33/2016 z 23.3.2016 a na uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo dňa 14.6.2018 a má za to, že na sporné nehnuteľnosti sa vzťahuje ust. § 6 písm. b/ reštitučného zákona a ide o nehnuteľnosti, ku ktorým sa vlastníctvo nenavracia.

Žalobca oponoval, že žalovaný 3/ námietku o nemožnosti delenia zastavaného pozemku uvádzal len jednou vetou, resp. veľmi stručne v posledných vyjadreniach, a to popri hlavnej námietke o nemožnosti vydania z dôvodu evidencie pozemkov ako zastavaných, a až v odvolaní rozpracoval túto svoju myšlienku podrobnejšie. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie na uvedenú námietku reagoval v rozsudku v kontexte posúdenia dôležitosti skutočného stavu nehnuteľností nie evidovaného, zároveň aj keď uviedol, že námietky žalovaného 3/ v tomto smere sú príliš formalistické a teda v reštitučných veciach v neprospech oprávnenej osoby neprijateľné, čo je potrebné chápať aj ako odpoveď na námietku žalovaného 3/ uvedenú v odvolaní. Z tohto dôvodu žalobca namieta, že argumentácia v rozsahu uvedenom v odvolaní ohľadom údajnej nemožnosti delenia zastavaného pozemku je prvýkrát uvedená až v odvolacom konaní, teda súd na to v podstate ani nemal možnosť odpovedať, v ktorej súvislosti dal do pozornosti možný rozpor s ust. § 366 CSP, tzv. uplatnenie nových prostriedkov procesnej obrany v odvolacom konaní bez splnenia zákonných predpokladov.

Odvolací súd je názoru, že sa v prípade námietky odvolateľa nejedná o novotu, nakoľko žalovaný 3/ na pojednávaní dňa 9.7.2020, s odkazom na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/156/2018 z 31.7.2019, zaoberajúce sa problematikou čiastočného vydávania pozemkov, ktoré sú vedené pod jedným parcelným číslom, uviedol, že rozdelenie pozemkov v rozsahu požadovanom žalobcom nie je možné a takéto pozemky potom nie je možné ani vydať, viac menej sa jedná o pozemky evidované ako zastavané pozemky. Nestotožnil sa s názorom, že nejde podstatnú námietku zo strany žalovaného 3/, ale len o nepodstatnú a absurdnú poznámku/otázku, na ktorú nie je súd povinný dávať žiadnu osobitnú odpoveď. Stotožnil sa však s názorom žalobcu, že súd prvej inštancie na uvedenú námietku reagoval v rozsudku v kontexte posúdenia dôležitosti skutočného stavu nehnuteľností nie evidovaného, zároveň aj keď uviedol, že námietky žalovaného 3/ v tomto smere sú príliš formalistické a teda v reštitučných veciach v neprospech oprávnenej osoby neprijateľné, čo je potrebné chápať aj ako odpoveď na námietku žalovaného 3/ uvedenú v odvolaní.

Zákon č. 161/2005 Z. z. je podľa predmetu v ňom obsiahnutej právnej úpravy reštitučným predpisom, ktorého účelom je zmierniť následky minulých majetkových a iných krívd. Orgány štátu sú pri aplikácii a interpretácii tohto predpisu povinné postupovať v súlade so zákonnými záujmami subjektov, ktorých ujma má byť aspoň čiastočne kompenzovaná. K splneniu jeho účelu a cieľa je preto nutné, aby súdy

interpretovali tento predpis vo vzťahu k oprávneným osobám čo najústretivejšie v duchu snahy o zmiernenie niektorých majetkových krívd, v dôsledku ktorých k prechodu majetku došlo. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil s názorom žalobcu, že reštitučný zákon nehovorí nič o tom, že by pôvodné pozemky nebolo možné deliť, preto treba vychádzať z jeho účelu, ktorým je náprava krívd z minulosti a v tom zmysle je potrebné a rozumné akceptovať aj delenie/členenie pozemkov, ak to prispeje k naplneniu účelu reštitučného zákona, platí tiež základný princíp vyplývajúci z čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: „čo nie je zakázané, je dovolené“. K rozčleňovaniu pôvodných nehnuteľností dochádzalo zo strany povinných osôb, keď napr. aj žalovaný 2/ geometrickým plánom rozčlenil pôvodné pozemky pri rekonštrukcii hrádze, alebo aj z dôvodu konania registra obnovenej evidencie pozemkov či vykonania pozemkovo-právnych úprav, t.j. objektívnych skutočností. Vlastníctvo a držba žalovaných pozemkov (až do právoplatného rozhodnutia o ich vydaní žalobcovi) prislúcha Slovenskej republike v správe žalovaného 3/ a dispozícia s pozemkami a ich členenie je prioritne v ich moci. Žalovaný 3/ nemôže takúto skutočnosť pričítať na ľarchu žalobcu ako oprávnenej osoby, pretože by tak došlo k zmareniu reštitúcií, keďže veľmi často nie sú pôvodné pozemky z 50-tych rokov minulého storočia zachované v celosti až do súčasnosti. Reštitučný zákon neukladá oprávnenej osobe, ako má s pozemkami nakladať po ich vydaní, že musí byť umožnený prístup k pozemku, ani ďalšie žalovaným 3/ „ukladané“ povinnosti, či podmienky pre vydanie nehnuteľností nad rámec zákona, preto všetky takéto tvrdenia žalovaného 3/ neboli relevantnými pre posúdenie spôsobilosti predmetu vydaní podľa reštitučného zákona.

Pokiaľ žalovaný 3/ v odvolaní poukazoval na uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/33/2016 z 23.3.2016, z ktorého citoval, odvolací súd k tomu uvádza, že citoval z konštatačnej časti, týkajúcej sa konania na odvolacom súde, nejde teda o názor NS SR, ktorý neskúmal v tejto veci meritum vecí, ale len prípustnosť dovolania a dovolanie odmietol pre jeho procesnú neprípustnosť. Navyše z uvedenej konštatačnej časti vyplýva, že odvolací súd bez ďalšieho akceptuje rozčlenenie pôvodného pozemku, keďže sa vyjadruje k „z neho vytvoreným pozemkom“ a to bez toho, že by možnosť rozčlenenia pôvodného pozemku akokoľvek spochybňoval, svoj záver o nemožnosti vydať tam žalované pozemky opiera o skutočnosť, že tieto majú tvoriť jeden ucelený celok, v ktorom sa nachádzajú stavby vo vlastníckej konkrétnej spoločnosti, čo nijako nemožno aplikovať na predmetnú vec, keďže tu sa nenachádza žiadny ucelený celok zastavaný stavbami konkrétnej obch. spoločnosti.

Pôvodný pozemok C-KN č. 2704 nemožno považovať za jeden ucelený celok zastavaný stavbami, ako tvrdí žalovaný 3/, pretože v celosti ani neexistuje, už žalovaný 2/ a ďalšie objektívne skutočnosti ho rozparcelovali na viacero menších parciel, z ktorých tie, ktoré ostali predmetom tohto konania, nie sú vôbec zastavané. Zastavaná časť pozemkov (hrádza) sa nijako netýka žalovaného 3/ (týka sa žalovaného 2/) a žalovaný 3/ sa nad rámec svojich práv domáha nemožnosti vydania nehnuteľností z dôvodov nanajvýš možných na strane žalovaného 2/ (existenciu takých dôvodov žalobca poprel), pričom aj samotný žalovaný 2/ akceptoval vydanie nehnuteľností, ktoré nie sú v skutočnosti zastavané a nepodal odvolanie voči vyhovujúcej časti rozsudku.

K uzneseniu NS SR sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, súd prvej inštancie v 61. bode odôvodnenia uviedol, že sa jedná o jedno rozhodnutie, ktoré odporuje doterajšej súdnej praxi za obdobie 14 rokov, čo prebiehajú reštitučné spory, ktoré je v diametrálnom rozpore aj s Nálezom Ústavného súdu SR. Žalobca k nemu uviedol, že ide o ojedinelé rozhodnutie vybočujúce z rozhodovacej praxe súdov SR, ktoré jednoznačne zastávajú názor, že rozhodujúci je skutočný stav nehnuteľnosti (NS SR 4Cdo/238/2013, ÚS SR II. ÚS 71/2015, nález ÚS SR III. ÚS 342/2017-54 a pod.).

Odvolací súd k nemu uvádza, že Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 30.3.2021 č. k. III. ÚS 46/2020-71, Ústavný súd SR rozhodol o.i., že 1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7Cdo 169/2016 zo 14. júna 2018 bolo porušené základné právo žalobcu, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. 2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 169/2016 zo 14. júna 2018 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uvedeného nálezu o.i. vyplýva: „...Z hľadiska hmotnoprávneho je potrebné uviesť, že v napadnutom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo 169/2016 (R 75/2019) vyjadril najvyšší súd právny názor, že spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona o cirkevných reštitúciách nie je iná než tá poľnohospodárska pôda, ktorej legálnu definíciu vo forme taxatívneho výpočtu obsahuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pričom je potrebné vychádzať výlučne z charakteru, tak ako je evidovaný v katastri nehnuteľností. Obdobne spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa § 2 ods. 1 písm. b) o cirkevných reštitúciách sú výlučne stavby zodpovedajúce zákonom uvedeným kritériám (bez pozemkov). 26. Ústavný súd však konštatuje, že najvyšší súd už v skoršom rozhodnutí (napr. 4 Cdo 238/2013 z 28. júla 2014) odobril právny názor, že pri navracaní na základe reštitučného nároku je navrátenie prípustné i v prípade, ak medzičasom pôda zmenila svoje charakter. „Odvolací súd dospel

k záveru, že je nesporné, že pozemky (pozn. ktoré mali byť predmetom reštitúcie) pôvodne tvorili lesný pôdny fond, ale na základe žiadosti fyzických osôb, kupujúcich M. a J., boli tieto rozhodnutím Okresného úradu v K., odbor pozemkového poľnohospodárstva a lesného hospodárstva vyňaté z lesného pôdneho fondu a preradené do kultúry zastavané plochy.“ Najvyšší súd k tomu uviedol: «Ak potom odvolací súd na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že predmetná nehnuteľnosť spĺňa podmienky ustanovenia § 2 ods. 1 písm. c/ zákona č. 161/2005 Z. z., podľa ktorého vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním a ustanovenie § 6 cit. zákona nemožno na prejednávajúcu vec aplikovať, bolo potrebné jeho rozhodnutie považovať za vecne správne, a to bez potreby osobitne vykladať pojem „lesný pozemok“ v zmysle zákona č. 61/1977 Zb., resp. zákona č. 326/2005 Z. z.» 27. Najvyšší súd v rozhodnutí citovanom v bode 26 uplatnil širší výklad v prospech reštituentov, pričom pre podstatu spornej právnej otázky nie je významné, že v danom prípade išlo o pozemky lesné, teda nie poľnohospodársku pôdu. Podstata spočíva, tak ako to vymedzila i sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, v otázke, či na účely vydania je potrebné vychádzať striktne z charakteru nehnuteľností (poľnohospodárskej, lesnej), tak ako je v okamihu rozhodovania evidovaná v katastri nehnuteľnosti, alebo je potrebné vziať do úvahy faktický charakter nehnuteľnosti (či už aktuálny alebo minulý). 28. Najvyšší súd v napádanom uznesení predchádzajúcu judikatúru nezmieňuje napriek tomu, že v rozhodnutí odvolacieho súdu bola v rámci argumentácie sťažovateľky uvedená. 29. Ústavný súd sa najprv musí vysporiadať s otázkou inštitucionálnej úpravy veľkého senátu, a potom vymedzí vzťah veľkého senátu k právnej pozícii účastníkov dovolacieho konania....ústavný súd dospel k názoru, že v čase rozhodovania najvyššieho súdu v predmetnej veci existovalo rozhodnutie s odlišným právnym názorom, a preto sa konajúci senát mal obrátiť na základe § 48 ods. 1 CSP na veľký senát. Tým, že najvyšší súd nepostúpil predmetnú vec veľkému senátu, neaplikoval vo veci relevantnú právnu normu (porov. tiež Maslák, M. Glosa k uzneseniu Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 VCdo 4/2017 z 18.12.2017, Súkromné právo 3/2018), ktorej neaplikovanie sa z hľadiska procesného práva rovná vade zmätočnosti, čím došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu (bod 1 výroku nálezu). Skutočnosť, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí vôbec nezmienuje východiskové rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 238/2013 a nevysporiadal sa s ním, zaťažuje ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie i svojvôľou zakázanou čl. 46 ods. 1 ústavy. 46. Ústavný súd napadnuté rozhodnutie ruší a vracia vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (§ 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde).“

Vo vzťahu k rozsudku NS SR sp. zn. 2Cdo/162/2019 z 29.7.2020, ktorý odkazuje na skorší rozsudok dovolacieho súdu sp. zn. 7Cdo/169/2016 zo 14.6.2018, a v ktorom dospel NS SR k rovnakým záverom ohľadom skutočnosti, že spôsobilým predmetom navrátenia vlastníctva podľa zákona č. 161/2005 Z. z. nie je iná než poľnohospodárska pôda a lesný pôdny fond, odvolací súd uvádza, že neuvádza argumentačne nič navyše oproti prvému, vyššie uvedenému rozsudku NS SR. keďže len preberá jeho závery, preto toto rozhodnutie neprináša vôbec žiadne novoty v spornej otázke.

Zo všetkého vyššie uvedeného tak vyplýva, že odvolacia námietka žalovaného 3/ nebola dôvodnou. Na nehnuteľnosti, ktorých vydanie zostalo predmetom sporu sa nevzťahuje ust. § 6 písm. b/ reštitučného zákona, ide o nehnuteľnosti, ku ktorým sa vlastníctvo navracia (§ 2 ods. 1 reštitučného zákona). Vo zvyšku (naplnení ostatných predpokladov pre vydanie nehnuteľností) vyplýva z odvolania podaného žalovaným 3/ to, že žalovaný 3/ už nesplnenie ďalších predpokladov nenamieta, stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie o splnení všetkých ostatných predpokladov pre vydanie nehnuteľností v zmysle reštitučného zákona (t. j. okrem spôsobilosti predmetu vydania).

Na základe vykonaného dokazovania, pokiaľ ide o aktívnu legitímáciu žalobcu ako oprávnenej osoby, pasívnu legitímáciu žalovaného 3/ ako osoby povinnej, uplatnenie nároku výzvou proti povinnej osobe, uplatnenie práva na súde a existujúci reštitučný titul, mal súd prvej inštancie za to, že žaloba bola podaná dôvodne, nakoľko boli splnené všetky vyššie uvedené zákonné podmienky súčasne, s ktorým záverom sa stotožnil aj odvolací súd. Súd prvej inštancie v bodoch 38. - 47. odôvodnenia rozsudku podrobne uviedol, prečo je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, prečo je žalobca osobou oprávnenou (v zmysle § 2 ods. 2 reštitučného zákona) domáhať sa navrátenia vlastníctva k nehnuteľným veciam, odvolací súd sa s jeho závermi stotožňuje. Rovnako sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o existencii reštitučného titulu – odňatie bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy (§ 3 ods. 1 písm. c/ reštitučného zákona), tiež so záverom, že žalovaný 3/ je vo vzťahu k nehnuteľnostiam uvedeným v II. výroku napadnutého rozsudku, ktorých vydania a navrátenia vlastníctva sa žalobca domáha, povinnou osobou, keďže spravuje tieto nehnuteľné veci vo vlastníctve Slovenskej republiky (§ 4 ods. 1 reštitučného zákona). Napokon sa stotožnil aj so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca (resp. jeho právny predchodca) ako oprávnená osoba uplatnil právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam voči povinnej osobe/žalovanému 3/ písomnou výzvou v stanovenej

prekluzívnej lehote (do 30.4.2006) a v tejto lehote preukázal skutočnosti podľa § 3 reštitučného zákona (§ 5 ods. 1 reštitučného zákona) a nakoľko žalovaný 3/ ako povinná osoba nevyhovel uvedenej písomnej výzve, žalobca ako oprávnená osoba dôvodne (v súlade s ust. § 5 ods. 3 reštitučného zákona) uplatnil svoje nároky voči povinnej osobe/žalovanému 3/ na súde v stanovenej prekluzívnej lehote (12 mesiacov od doručenia písomnej výzvy). Neexistuje teda žiadna prekážka pre vydanie žalovaných nehnuteľností, tieto je potrebné v zmysle ust. § 2 ods. 1 reštitučného zákona (za splnenia všetkých ostatných podmienok, ktoré už neostali ani sporné) žalobcovi vydať a navrátiť mu k nim vlastnícke právo. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti veci samej (II. výrok napadnutého rozsudku) je preto vecne správny, zákonný, v zhode s väčšinovou aplikačnou praxou súdov SR, najmä NS SR (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/238/2013 z 27.7.2014) ako aj ustálenou rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR (uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 373/2012 z 23.8.2012, sp. zn. II. ÚS 71/2015-31 zo 4.2.2015, Nález č. k. III. ÚS 342/2017-54 z 25.10.2017), napriek tomu napadnutý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil, avšak iba z dôvodu formálnych nepresností tohto výroku (neuviedenie z akých pozemkov boli geometrickým plánom vytvorené novovytvorené pozemky, vydania a navrátenia ktorých sa žalobca domáhal) a skutočnosti, že geometrický plán musí byť neoddeliteľnou súčasťou rozsudku, teda z dôvodu, aby bol rozsudok v takejto časti vykonateľný. Pre posúdenie, či ide o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu nie je rozhodujúce to, ako odvolací súd sformuloval výrok svojho rozsudku (či ho formálne označil za zmeňujúci, hoci v skutočnosti ide o potvrdzujúci rozsudok), prípadne ako v dôvodoch označil ustanovenia procesného predpisu, podľa ktorých postupoval a rozhodol. O rozdielnosť rozhodnutí ide vtedy, keď sudy posúdili okolnosti významné pre meritórne rozhodnutie veci odlišne (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/374/2013), a to nebol daný prípad. S poukazom na uvedené zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu predstavoval len formálnu zmenu, ktorým však bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v skutočnosti potvrdené.

Súčasťou tohto rozsudku je geometrický plán, ktorý je vyhotovený len v listinnej podobe. Súd tak nie je objektívne spôsobilý vyhotoviť prvopis tohto rozsudku v elektronickej podobe, preto podľa § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente (Ak z technických dôvodov nie je orgán verejnej moci objektívne schopný vykonať právny úkon pri výkone verejnej moci elektronicke a tieto technické dôvody trvajú po takú dobu, že by na strane orgánu verejnej moci mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti konať v lehotách podľa zákona, je oprávnený vykonať tento úkon aj inak ako elektronicke, ak mu to zákon nezakazuje.) bude prvopis rozsudku vyhotovený v listinnej podobe.

16. Podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. (2) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z dôvodu i keď len formálnej zmeny II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie stíhala odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP povinnosť rozhodnúť vo vzťahu žalobcu a žalovaného 3/ i o náhrade trov celého konania (prvostupňového, i odvolacích konaní sp. zn. 10Co/33/2019 a sp. zn. 10Co/81/2021), odvolací súd podľa pomeru úspechu rozhodol tak, že žalobca má proti žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania (prvostupňového, i odvolacích konaní sp. zn. 10Co/33/2019 a sp. zn. 10Co/81/2021) v rozsahu 99,72% (žiadalo sa vydanie nehnuteľností o celkovej výmere 2.771 m², vyhovené 2.767 m², zamietnuté 4 m², úspech žalobcu 99,86%, neúspech 0,14%, 99,86%-0,14%= 99,72%), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

17. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ (IV. výrok) odvolací súd zmenil tak, že žalobca má proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania (prvostupňového a odvolacieho sp. zn. 10Co/33/2019) v rozsahu 47,88% (žiadalo sa vydanie nehnuteľností o celkovej výmere 16.111 m², vyhovené 11.912 m², zamietnuté 4.199 m², úspech žalobcu 73,94%, neúspech 26,06%, 73,94%-26,06%= 47,88%), keď nevidel dôvod pre aplikáciu

ust. § 257 CSP. Zmena bola potrebná z dôvodu, že súdom prvej inštancie bol nesprávne určený pomer úspechu strán v konaní a odvolacia námietka žalobcu v tomto smere bola dôvodná.

18. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného 2/ odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému 2/ právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobca), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný 2/), keď nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

19. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)